

ARADI KÖZLÖNY

Arad. No. 186.
1938. május 26., csütörtök.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Redacția și Administrația:
Arad, Bány. Reg. Műh. No. 19.

Ragályok ellen

Az új közegészségügyi miniszter, — amint a bucarestii sajtóban olvassuk, — új Harun al Rasid-ként járja az ország közegészségügyi intézményeit, és hol itt, hol ott tűnik fel váratlanul, hogy egyszeri látogatóként érkezve, a saját szemével győződik meg az egyes országrészek közegészségügye körül uralkodó állapotokról. Marinescu miniszter hetek óta folytatja már ezeket a látogatásait és személyes tapasztalatainak, megfigyeléseinek eredményeképpen a közegészségügyi szolgálatban máris számos újrendszerű intézkedést léptettek életbe, amelyek mind azt a célt szolgálják, hogy emeljék a vidéki, a falusi lakosság közegészségügyi ellátottságának szintjét és mértékét.

A vidéki látogatásokkal kapcsolatosan az egészségügyi miniszter azt a meggyőződést szerezte, hogy sürgős szükség van az egész ország közegészségügyi szolgálatának gyökeres átszervezésére. Elsősorban is az ugynevezett szociális, a népbetegségek ellen kell mielőbb hatékonyan fellépni, mivel azok többnyire ragályosak, fertőzés útján terjednek, hogy ezek leküzdhetők legyenek ahhoz nem elégséges az új orvosi kinevezésekkel terheljük az egészségügyi miniszter költségvetését: a miniszter fertőtlenítő vonatokat, autobuszokat kíván beállítani a radikális fertőtlenítés szolgálatába, repülőbizottságok veszik fel a küzdelmet az ország egyes vidékein a vörheny, a málária, a tüdővész, a tifusz és a vérhaj ellen. Megfelelő mennyiségű és minőségű oltóanyagokkal kívánják gátat vetni a már meglévő bajok terjedésének, szaporítani kívánják a gőzfürdők és ingyenes orvosi laboratóriumok számát, hogy legalább tízezer faluban megteremtésük a lehetőségét a lakosság primitív higiénájának az egészségügyi miniszter figyelme kiterjed a vizellátásra, a csatornázásra, sőt a tömeglakások felszerelésének higiénijára is. Nyilvánvaló, hogy szakavatott intézkedésekkel kívánja ezt a széleskörű programot lebonyolítani a 12-ik órában.

Marinescu miniszter reform-javaslatait egyre fokozódó érdeklődéssel kíséri az ország lakosságának minden egyes társadalmi rétege. Nem kétséges, hogy ez az új közegészségügyi program a kormányzati szellemnek ugyanabból az alagondolat forrásából indult, amely a kulturális, a politikai és a társadalmi közéletben rövid pár hónap alatt már hasonló higiénikus tendenciájú, eredményes fertőtlenítő hatást fejtett ki. A ragályok elleni egyetemes küzdelem a szellemi életben már annyira eredményesnek bizonyult, hogy a lélek megmentése után gondolható a gyarló test védelmére és megerősítésére is. Mintha a klasszikus „ép testben ép lélek” jelszó tényleges renaissanceát élnénk: a politikai klubok fertőző helyeiről kiszabadított ifjuság a cserkész, országőr és katonai előkészítés szervezeteiben nyer egy fizikai, mint morális szempontból megfelelő előkészítést a megújult ország megújult közléte számára.

A ragályok elleni küzdelem ezer és ezer frontján egységes tömegbe vonul fel az ország lakossága, mert mindenki tudja és átérzi, hogy a fertőtlenített, a rontó miazmáktól megtisztított közéletünkben egyformán fakadhat egészség, boldogság és megerősítés valamennyiünk számára.

Nagyfoku javulás állott be a német—csehszlovák konfliktus ügyében

Az angol és a francia kormány a katonai intézkedéseknek a választás tartamára való felfüggesztését kívánja a csehszlovák kormánytól, amelyet felszólított, hogy kössön sürgősen meg- egyezést a csehszlovákiai német kisebbséggel

Amerika is bekapcsolódik az ellentétek elsimitása érdekében folyó akcióba

A szudeta-német probléma miatt Németország és Csehszlovákia között kitört és csaknem nyílt összeütközésig fokozódott konfliktus utban van a teljes elintéződés felé. Különösen a francia diplomácia játszik most nagy szerepet az ügyben. Bonnet francia külügyminiszter Bullit nagykövettel, az Egyesült-Államok párisi megbízottjával megbeszélést folytatott és

Lebrun köztársasági elnök nevében arra kéri az amerikai nagykövetet, hogy kormánya a csehszlovák kérdés békés elintézése érdekében a maga részéről is nyújtson át jegyzéket Németországnak.

Londoni jelentés szerint Diercksen londoni német nagykövet hosszas tanácskozásokat folytatott Halifax lord angol külügyminiszterrel, ami szintén a javulásra enged következtetni. Londoni hír szerint az angol és francia kormánynak az a terve, hogy

a prágai kormányt fel fogja szólítani, függeszse fel a választások időtartamára a katonai intézkedéseket és vonja vissza a mozgósított csapattesteket.

A helyzet nagyarányu enyhítését a Henlein és a prágai kormány között megkezdett tanács-

kozásoknak lehet tulajdonítani. Ezek a tanácskozások hétfő óta szünetelnek ugyan, de a feszült légkör enyhítése tekintetében már elvégezték a maguk szerepét. A szudeta-német lapoknak az az álláspontjuk, hogy míg a szudeta-vidéken az alkotmányos helyzele helyre nem áll, a tárgyalások folytatása kilátástalan. Itt említtük meg, hogy a szudeta-németek hivatalos lapját a Die Zeitot négy nap alatt négy ízben kobozták el.

Az olasz sajtó optimizmussal tekint a csehszlovák—német konfliktus fejleményei elé és általában rokonszenvvel foglalkozik a szereppel, amelyet a béke megmentése érdekében az angol diplomácia játszott.

Egy newyorki jelentés szerint az Európában általában bizakodó hangulattal szemben az Egyesült-Államok egyes lapjai erősen németellenesek és egyenesen agítálnak egy Németország elleni támadó háború érdekében.

Kedden szüneteltek Londonban a diplomáciai megbeszélések. Lord Perth római angol nagykövet néhány napra Északolaszországba utazott, amiből szintén a helyzet enyhülésére következtetnek. Lord Perth és Ciano olasz külügyminiszter ugyanis az angol nagykövet elutazása előtt ismételt megbeszéléseket folytattak az európai helyzetről.

Hodzsa miniszterelnök újabb tárgyalásai

Prágai jelentés szerint Hodzsa miniszterelnök ismételt fogadta De la Croix prágai francia követet, majd Newton prágai angol követet tanácskozott. Hodzsa miniszterelnök elnökléte alatt és Krofta csehszlovák külügyminiszter résztvételével a négy államférfi értekezletet tartott, amelynek során kimerítően megtanácskozták a helyzetet.

Hentein Konrád, mint ismeretes, hétfőn éjjel elutazott Prágából

és még nem tért oda vissza. A Hodzsa miniszterelnök és közte lefolyt tanácskozás eredményéről Hodzsa beszámolt a tegnapi minisztertanácsnak, de beszámolójának tartalmáról semmiféle szívtárgott ki. Mértékadó helyen ismételt megállapítják, hogy

pénteken és szombaton Európa békéje valóban kockán forgott.

Párisi hírek szerint Ossutzky párisi csehszlovák követ Prágába utazott azzal a megbízatással, hogy közölje kormányával a francia és angol kormányoknak Bonnet francia külügyminiszter által tudomására hozott kívánságát, hogy a prágai kormány igyekezzék minél rövidebb időn belül megegyezésre jutni a csehszlovákiai német kisebbséggel.

Prágai jelentés szerint a Ceteka távirati hűség közli: Az ország több részében olyan egyreket tettek ártalmatlanná, akik hamis és gyalázkodó híreket terjesztettek a csehszlovák kormány tagjai felől. Ezeket a híreket egyidőben terjesztették mindenütt, ami azt jelenti, hogy egyöntetű-

felforgató természetű működésről van szó, amelyet egy központi szervezet irányított. A kormány felhívja valamennyi állampolgárát, hogy nyomban jelentsék a hatóságoknak az ilyen hamishírterjesztő kísérleteket, mert a bűnösök ellen nyomban szigorú eljárást indítanak.

A Havas jelentése szerint az angol lapok még mindig élénken foglalkoznak a csehszlovák—szudeta-német kérdéssel. Jelentéseink szerint Henlein kérte a prágai kormányt, hogy azonnal vonja vissza a katonai haderőket, azonban a csehszlovák kormány visszautasította a kérést. Az angol lapok hirádsza szerint a kérés megtagadásának oka: a közrend megóvása érdekében szükséges a katonai haderők jelenléte.

Prágai jelentés szerint tegnap délután tartották meg Egerben a szombati lövöldözés két szudeta-német áldozatának temetését. A temetésen Hitler képviselőjében a prágai német követség katonai és légügyi attaséi jelentek meg, akik a kancellár nevében koszorúkat helyeztek el a ravatalra.

Párisból jelentik: A chebi incidens áldozatán esett két szudeta-német temetésén Henlein Konrád helyettese a következőket mondotta:

— Ez a két ember hitéért áldozta fél életét. Az a kívánságunk, hogy haláluk jobb idők elkövetkezésével nyissa meg a német nép számára. Az egész világnak tudomásul kell vennie, hogy nem félünk a haláltól és mindaddig nem riadunk vissza, nem hátrálunk, amíg nem látjuk a nemzeti-szocialista eszme győzelmét.

Ezután Henlein mondott válaszbeszédet, melyben mélyszégyen fájalmának adott kifejezést a két-

tős halál előtt, majd pedig rendeletet adott ki, hogy a szudéta-németek gyászlobogót tüzzenek ki.
A francia fővárosban úgy tudják, hogy Osztzky és Massaryk a kisebbségi kérdés rendezésére vonatkozó francia-angol tervet fogják a csehszlovák kormány elé terjeszteni. Az Intransigeant szerint a terv a csehszlovák kormány által hozott katonai intézkedések visszavonására is kiterjed. Hír szerint Hodzsa Milán miniszterelnök tegnap

Prágában kihallgatáson fogadta Pery francia kommunista képviselőt, a Humanité főszerkesztőjét. A jobboldali francia közvélemény nagyon helytelenül Hodzsa eme eljárását. A mostani körülmények között Hodzsa igazán lemondhatott volna arról, hogy Moszkva párisi megbízottjával tárgyaljon — mondják a jobboldali politikai körökben. Csehszlovákia miniszterelnöke újabb hibát követett el.

Leverték a mexikói lázadást

Mexikoból jelentik: Cardenas köztársasági elnök tegnap esti nyilatkozata szerint Cedillo tábornok lázadása levertek tekinthető. Ugyanakkor a köztársasági elnök élesen bírálta a külföldi petroleum-társaságok működését, amelyek legnagyobb részben felelősek az utóbbi napok eseményeiért.

A forradalom vezére az Egyesült-Államokba akar menekülni, de elfogatása rövidesen várható. Sogorát, Soria képviselőt a kormánypárti katonák agyonlőtték, mert közeledésükre ezt kiáltotta: Éljen Cedillo!

Bilbo amerikai szenátor

Afrikába akar visszatelepíteni tizenkétfélmillió amerikai négerért

Theodore Bilbo szenátor akciót kezdeményezett, amely azt célozza, hogy az Amerikai Egyesült Államokban élő 12 millió négerért visszatelepítsék Afrikába.

Theodore Bilbo azt követeli, hogy Franciaország és Anglia hadiadósságai törlesztéseként adja oda az amerikai négernek számára kolonizációs területül Libéria körüli gyarmatrészeit: Francia-Guineát, Francia-Aranypartot, Angol-Aranypartot és Sierra Leonét. Ez a négy gyarmat, Libériával együtt, 250.000 négyzetkilométer területet foglal magában. Ezt a területet, amelyre a 12 millió amerikai négerért telepítenék, tíz évig az Amerikai Egyesült-Államok kormányozná, azután pedig önálló állammá alakítanák át.

Tíz esztendő alatt megfelelő városokat, kuttakat, gyártelepeket lehetne szervezni és építeni az új, hatalmas néger államban, amelynek összlakossága 22 millióra rúgna. Libériában ugyanis 1 millió 500 ezer, Francia-Guineában 2 millió 95 ezer, Francia-Aranyparton 1 millió 725 ezer, Angol-Aranyparton 3 millió 164 ezer és Sierra-Leonében

1 millió 769 ezer bennszülött él, akikhez 12 millió amerikai néger csatlakoznék. Az összesen 22 milliót kitevő színes lakosság számára kétszer akkora terület állna rendelkezésre, mint a mai Németország kiterjedése.

Az amerikai szenátor egyébként azzal indokolja meg óriási feltűnést keltő tervét, hogy a négernek asszimilálódása nem lehetséges és így úgy Amerikának, mint a négernek egyaránt érdekében áll a négerkérdés ilyen módon való megoldása.

El akartak rabolni egy angol iparmágnást

Londonból jelentik: Szerdára virradó éjszaka két ember behatolt az oxfordi Cowley-művek telepére és az irodában tartózkodó Nuffield lordot, Anglia legismertebb nevű iparmágnását, fenyegeté-

LÁBFÁJDALMAK
egyszer mindenkinek
meggyógyulnak
AVAGY SEMMIT SEM FEJEL
Ez egyszerűen van: 1X1!

Ime a század legnagyobb felfedezése a láb-fájdalmak gyors és biztos enyhítésére. Az orvosok egyesítették a világ leghíresebb gyógyforrásainak gyógyosait „Saltrates Rodell” elnevezés alatt. Nem kell többé kínlódjon nyilait tyukszemével és fájó lábával. Oldjon fel egy maréknyi Saltrates Rodell-t melegvízben, míg a víz tejszerűvé válik. Amint beáztatja lábait ebbe a tömény-oxigénes gyógyfürdőbe, meggyulladt bokái és fájó lábái enyhülést kapnak. A megkönnyebbülés azonnal beáll. A gyulladások eltűnnek. Nem kell többé kínlódjon meggyulladt, kivörösödött, megrepedezett lábával. A lábujak közötti kellemetlen szagú beteg bőrt ismét egészséges lesz. Ha vágyik a mielőbbi megkönnyebbülésre kérjen meg ma a legközelebbi drogeriában, vagy gyógyszerárban Saltrates Rodell-t, ha nem lesz tökéletesen megelégedve, visszakapja pénzét, azonnal és minden vita nélkül.

FONTO SI — 10.000 propaganda csomagot dobunk piacra 0 lejes reklám árban. Kísérletképpen még ma vásároljon egy csomagot! Takarékosági szempontokból vásároljon rendszeres csomagot, vagy dupla családi csomagot!

sekkel arra akarta kényszeríteni, hogy velük menjen és szálljon be az ott indulásra készenálló autóba. A lord szobájával szomszédos helyiségben véletlenül ott tartózkodott vállalatának egyik alkalmazottja, aki azonnal értesítette a rendőrséget. A vakmerő rablók menekülni akartak, de elfogták őket.

Telefonszerelem

Irtá: H. A. Moore
— Halló! Ki beszél?
— Sheldon autógyár.
— Kérem a „javítóosztályt”.
Fél perccel később bájos nő hang felel:
— „Javítóosztály”.
— Itt Morison-garázs. Prince garázmester. Maga az, drága Betty?
— Én vagyok. Mi tetszik? — felelte a bájos nő hang, hirtelen fagyosra változva.
— Kérem, keddön nyok darab B. 2. jelzésű kerékköpenyt.
— Egy órán belül megkapja. Jó estét.
— Várjon egy percig, drága Betty! Miért olyan üzletszerűleg hideg a hangja. Talán az osztályvezető ur áll a háta mögött?
— Igen.
— Mindjárt sejtettem. Később újra felhívom. Husz perccel később újra kapcsolták a számot. Amint Prince hangja megszólalt, Miss Betty ezuttal a megszokott kedvességgel csicsereggett:
— Már újra alkalmatlankodik, Prince?
— Ujra.. és mindaddig, amíg nem teljesíti a kérésemet. Jól tudja, hogy égek a vágytól, hogy magát szemtől-szembe megismerhessem. Almainban hallom a hangját.. mintha az angyalok karát hallanám! Már öt hét óta könyörgöm, hogy találkozhassunk! Ne kegyetlenkedjék, drága Betty!
A leány ezüstcsengésű nevetése hangzott a telefonból.
— Ha jól viseli magát — mondta — és nem türelmetlenkedik, egy szép napon meggyőződhetik arról, hogy csunya vénlány vagyok. Annyit már most is elárulhatok, hogy magával összes ügyfeleink közül legszivesebben beszélgetek.. egyelőre telefonon. De mi lesz, ha kiderül, hogy kellemtelen, csunya fiú?
— Az Istenért..! Ne ugrasson. Tudom, hogy maga a legszebb, legbájosabb lány..
— .. telefonon, a távolból — vágott közbe nevetve Miss Betty. — de azután komoly hangon hozzátette:
— Nem volna-e jobb, ha megmaradok telefonszerelmeknek? Ki tudja, nem hoz-e a személynél találkozás csalogását? Pedig kár volna, mert

nagyon szívesen elbeszélgetek magával.. telefonon.
De Prince addig erőszakoskodott, amíg a lány végül beleegyezett, hogy együtt vacsoráznak valahol.
— Találkozunk ma este a Central Park déli kapujánál, az újságárúsió kiosk előtt pontban hét órakor — javasolta Prince — ismertető jelű puha, zöld kalap lesz a fejemen és fehér-kék sávos nyakkendő kötik.
— Én pedig — mondta a leány — skót mintájú esőköpenyben leszek, ugyanolyan színű sapkával.
Amikor Miss Betty letette a telefon kagylóját, sajtószereu izgatottság fogta el. Még sohase vállalkozott ilyen kalandos ismerkedésre, de Prince-et kedves, mindig izléses modora és kellemesen csengő, mély, férfias hangja miatt valóban megszerette. Kíváncsi volt, hogy milyen lehet szemtől-szemben.
Este hétkor egy kissé kövérkés, fakó haja, erősen kifestett arcu nő cirkált a park bejárata előtti újság-kiosk körül és izgatott pillantásokat vetett a közelben elhaladó férfiakra. Az ajka élesen mozgott, mert ráógómit forgatott a szájában. Skót mintájú esőköpeny feszült bőrszi alakján és ugyanilyen színű sapka volt bal szemére kacéran lehuzva.
Csaknem egyidejűleg sovány, sötét inkább beestett arcu, pápaszemes, középkorú férfi bukkant fel a kiosk tulsó oldalán és szintén lopva körüljárta a tekintetét. Puha zöld kalap volt a fején, a nyakán pedig fehér-kék sávos, rosszul megkötött nyakkendő éktelenkedett. A férfi szemüvegének vastag lencséjén át meglátta a gömbölyű skót jelenséget, élesen rábámult és összerázkódott. A nő odalépett hozzá és izgatottságtól rekedtes hangon kérdezte:
— Ön Prince ur?
— Az vagyok — felelte a férfi nagyot sóhajtván.
Most kölcsönösen, tetőtől talpig szemügyre vették egymást és egy percig mindketten zavartan hallgattak. Azután a férfi megszólalt:
— Kedves kisasszony, kétségbe vagyok esve, hogy ma este nem élvezhetem a társaságát. Csak azért jöttem el, hogy kimentsem magam. A telefonbeszélgetésünk után a garázsba három kocsi

tolattak be, sürgős javításra és csak éppen egy percre tudtam idesietni, hogy hiába ne várossam.
— Milyen érdekes — mondta a nő — én is hirtelen sürgős munkát kaptam, úgy hogy vissza kell sietnem az irodába.
Ezt a kijelentést gnyos mosollyal kísérte.
— Mindenesetre nagyon örülök, kedves kisasszony, hogy megismerkedhettem. Talán egy más estén együtt vacsorálhatunk valahol, Miss Betty.
— Igen.. talán máskor, Prince ur.
Miss Betty a találkozás utáni héten hiába várta Prince ur telefonos hívását. A találkozás óta nem volt mondanivalója egyiküknek sem. Amióta Prince szemtől-szembe látta, nem vágyott arra, hogy vele lírai telefonbeszélgetést folytasson. De érthetetlennek tartotta, hogy ilyen kellemes hangú férfinnak olyan madárijesztő kisseje lehessen.
Mintegy kilenc nappal az esti találkozás után, magas, atletesmetű, elegáns fiatal férfi lépett be a gyár „javítóosztályába” és az első mosolytalan Miss Betty után érdeklődött. Hozzá utasították, a terem végén levő fiúkébe. A férfi meglepetten állt meg a leány előtt és az arca lángvörös lett. Most már ugyanis elárulhatjuk, hogy Miss Betty feltűnő szépségű fiatal leány volt.
A leány érdeklődéssel nézett szembe a szőke, élénk arcu fiúval, aki így szólt:
— Kérem.. Miss Bettyt keresem! Idontasították. De valami tévedés lehet a dofogban..
A férfi hangját hallva, a leány is elpirult, mert azonnal megismerte Prince mélycsengésű hangját. Késsé zavartan felelte:
— Én vagyok Betty. Sőt a hangjától megismertem magat, Prince..
— Miféle maskarát kaptál az „javítóosztály” a találkozásra? — kérdezte a férfi.
— A raktárból az egyik munkásnőt. Ráadtam a skót esőköpenyemet és a közeli csapásvízbe néztem az épitteles jelenetet. De ki volt az a madárijesztő, akit maga helyet küldött?
— Az egyik kocsimosóm. Én pedig a közeli szivarosboltban álltam készen.
Mindketten nagyot nevettek és egy perccel később már annyira megbarátkoztak, hogy az osztályvezető, aki valamért beírta a fiúkébe megértő mosolyogva, lábat egyen lapátot vinné.

Védjük meg a korzó új virágágyait!

Orezeanu Romulus polgármester felhívása az
érdekelte ház- és üzlettulajdonosokhoz

Orezeanu Romulus törvényszéki főelnök-polgármester körlevelet intézett mindazokhoz, akik a főter Minorita-templommal egyvonalban lévő oldalán házzal rendelkeznek vagy ott üzleteket bérelnek. A körlevélben a polgármester többek között a következőket írja:

— Aradváros vezetősége attól a kívánságtól áthatva, hogy a városnak minél civilizáltabb és szebb külsőt adjon, elhatározta, hogy virágok-kal ülteti be a gyalogjárót szegélyező utvonalat. Abban a meggyőződésben, hogy Ön méltányolni

Maniu és Codreanu vallomásai az egykori vasgárda pörének szerdai tárgyalásán

Mi volt a különbség a két választási fegyvertárs politikai elgondolásai között?

Bucurestiből jelentik: Corneliu Z. Codreanu bűnperének folytatásos tárgyalását 10 órakor kezdték meg és a vádlott bevezetése után Radovici ügyvéd emelkedett szólásra és a bíróság asztalára helyezi a TPT-szervezet harmadik szektorának könyvelési jegyzékét. A továbbiakban ismét tiltakozott egyes lapok ellen, amelyek szerinte a tárgyalás menetét megamisitva közlik. Gheorghiu Lisetta ügyvédnő tiltakozott az egyik déli bucuresti-i lapnak azon beállítása ellen, hogy ő a Komintern ügyvédnöke és kéri az elnököt, hogy megtorló intézkedéseket foganatosítson. A védelem többi tagja is csatlakozik e kérdéshez. Dumitru ezredes elnök megígérte, hogy közbenjár a belügyminiszteriumnál az igazság megállapítása céljából és figyelmezteti a sajtó képviselőit, hogy ha ilyesmi megegyeser előfordulna, úgy a vétkeseket nem engedni résztvenni a tárgyaláson.

Az első tanu Iuliu Maniu, akihez Codreanu kérdéseket intéz.

Codreanu: Miért jött létre közöttünk választási egyezmény, amikor elveink annyira különböztek?

Maniu: A mi ideológiánk tényleg teljesen különbözik egymástól. Nem hiszem, hogy az országban még volna ily ideológiai különbség. Én a demokrácia legerélyesebb fenntartója vagyok, mert tudom, hogy a demokrácia mit tett Rómában, Athénben, Franciaországban és az Egyesült-Államokban és tudom, hogy ezen államok nagyságukat a demokráciának köszönhetik. Codreanu és pártja a totalitást képviselték és én a diktatura ellen foglaltam mindig állást. A Franciaország és Anglia melletti szövetségnek vagyok híve, ő pedig Németországnak. A továbbiakban Maniu rámutat arra, hogy Codreanu és pártja az antiszemitizmus mellett vannak, ők pedig az ilyen üldözések ellen foglaltak állást. Ezenkívül még számos ellentétes pont áll fenn közöttük.

Hogy miért küzdöttünk testvériesen egymás mellett, annak az volt az oka, hogy az állam méltóságát meg kellett védeni. A mi pártunk és az ő pártja nacionalista érzelmű, de mi az építő nacionalizmus hívei vagyunk és Codreanuval egyetértettem abban, hogy az államnak meg kell javítania mindazt, amit az országban rossznak találtunk. Végül is vallom, hogy keresztény erkölcs nélkül becsületesség és becsület nélkül egy nemzet nem létezhet. Hogy tehát egy állam létezhesen, szükség van az állandó kapcsolatokra az ország és a korona között.

Elnök: Erről a kérdéssel befejezem a vitát. Más kérdést kérek.

Codreanu: Azt kérdezem, hogy a mi politikai életünkben nem kellett-e tiltakozni a csendőrségnek a pártok ellen foganatosított intézkedései miatt?

Iuliu Maniu: Valamennyi választás alkalmával a csendőrség titkos rendeleteket kapott az ellenzéki pártokra vonatkozólag.

tudja jó szándékainkat, arra kérjük Önt, hogy legyen segítségünkre abban, hogy ezeket, a Bulevardul Regina Marian lévő üzletek előtti virágágyakat a közönség ne tapossa össze. Egyben arra kérjük, hogy szolgálati személyzetével öntöztesse az üzletek előtti virágágyakat, nehogy a nap égető melege ezeknek ártsen. Támogatásáért fogadja őszinte köszönetünket.

Ügyész: Az a rend fenntartása miatt történt.

Codreanu: A politikai életben, az ilyen titkos rendeletek bírálatát árulásnak lehetett-e tekinteni?

Iuliu Maniu: Az ilyesmi szokásos volt.

Codreanu: Hiszi-e, hogy forradalmat, vagy lázítást akartam előidézni?

Iuliu Maniu: Ha azt hittem volna, nem álltam volna szóba önnel, mert nem engedtem volna meg sem a forradalmat, sem pedig a lázítást.

Külföldi tanulmányutjáról

FODORNÉ

kozmetikus hazakerkezett, a legújabb pakolásokkal és felszerelésekkel változatlanul tennivaló intézete minden kedvezményben részesíti urhölgyeit.

Bejárati csak az udvar felől Str. Alexandri u. 3

Codreanu: Külpolitikai kérdések megbeszélése alkalmából észrevette-e ön, hogy személyes érdekek vezetnének?

Maniu: Megállapítottam, hogy politikai és ideológiai ellenfelek vagyunk, megkísértem, hogy a külpolitika terén megváltoztassam gondolkodásomat, de személyes érdeket nem tapasztaltam, csak tudományos érvelést.

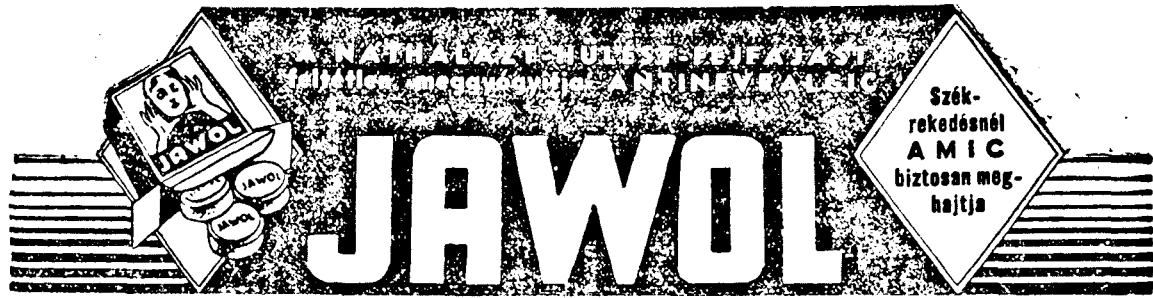
A védelem: A legionárius-mozgalmat lehetett titkos mozgalomnak tekinteni?

Maniu: A propaganda-köruton gyakran találkoztunk és ők nyíltan dolgoztak, az én felfogásom szerint tulságos erőtéljességgel.

Ügyész: Mi a véleménye arról, hogy ha a vádlott hatalomra jutott volna, annak a bel- és külpolitikában milyen következményei lehettek volna?

Maniu: Ha meggyőződtem volna arról, hogy Codreanu politikája az ország szempontjából üdvös, úgy csatlakoztam volna hozzá. Az a tény azonban, hogy egy más párt elnöke vagyok, azt jelenti, hogy más a felfogásom is. A pártok közül az, amely a nemzet többségét a szavazatok révén megszerzi, a hatalomra jut, miután a tömeget meggyőzte arról, hogy az általa hangoztatott elvek az ország szempontjából a legelőnyösebbek. A fenti vélemény szuverén.

E nyilatkozattal Maniu be is fejezte vallomását, majd több tanut hallgattak ki, köztük Ion Haghiut, mint informátort. Az ügyész kérdésére, hogy mit tud azokról a körrendeletekről, amelyeket az informátorokhoz intéztek, kijelenti, hogy ezekről semmit sem tud. Láttá azonban azt a rendeletet, amelyet Codreanu adott ki Duca és Stelcescu meggyilkolására. Hangoztatja azt is, hogy a „kereszt-testvériség”-szervezet titkos volt.

Gyermekszépségversenyt és babakocsi-korzót rendeznek a Szegénygondozó Nővérek

Az aradi Szegénygondozó Nővérek idén is megrendezik nagyszabású gyermekszépségversenyüket babakocsi korzóval. A közönség köréből számos felkérés buzdította őket erre s így az egészséges gyermekek ismét a szegény, leromlott szervezetű iskolás gyermekek szolgálatára sietnek.

Római katolikus pünkösd vasárnapján dél előtt fél 12 órakor indul a feldisített, virágos gyermekkocsi-korzó a Szent Háromság szobortól a Regina Maria uton a városházáig, közben megáll az Ardeal—Erdélyi Bank előtt. Itt a bírálóbizottság tagjait és a gyermekeket lefényképezik. A zsüri olyan formán lesz megalakítva, hogy a résztvevő gyermekeket úgy esztétikai, mint egészségi szempontból felülbírálhassák. A legegészségesebb gyermek és a legtekélyesebben feldisített gyermekkocsi részesül díjazásban. A szépség és gyermekkocsi-verseny díjait a napokban állítják ki az egyik főtéri üzlet kirakatában.

A Szegénygondozó Nővérek ezúton kéri a fiatal szülőket, ovódákat és mozgásművészeti iskolákat, vonultassák fel a kicsi gyermekeket és ilyenformán járuljanak hozzá, hogy az ünnepély minél sikerültebb, célkitűzésének megfelelőbb legyen.

A felvonulás alatt a rendezőzenekar fogja szórakoztatni a közönséget. A cserkészek szavazólapokat fognak árusítani. A rendet az egész utvonalon a tűzoltóság tartja fenn.

A tiszta jövedelem, mely a versenyre való beiratkozásból (az Aradi Közlöny és Hírlap kiadóhivatalaiban eszközölhető 40 let ellenében) és a verseny alkalmával a szegény gyermekek perselyezéséből áll, a szegénysorsu iskolás gyermekek nyaraltatására szolgál. A Szegénygondozó Nővérek kéri a m. t. közönség szíves hozzájárulását a nemes célra.

CORSO: Ma premier

3 mé. s. 5. 7.15, 9.15

TOVARIS (Miénk az éjszaka)

Charles Boyer és CLAUDETE COLBERT
Vigjáték. Uj híradó.

URANIA Ma! Premier! Ma!

Telefon/vét: 12-32

Végre egy szellemes, izgalmos,
inyenc kalandorfilm!

NICK, a GENTLEMAN DETEKTIV

(Szilveszteri bűnügy). — William Powell (az amatőr Arséne Lupin), Myrna Loy. — Elisa Landi, James Stewart, Joseph Calleja és a „Asta”, a legokosabb terrier. Rendezte W. S. van DYKE, („San Francisco” rendezője).

Central: 5, 7.15 és 9.15 Premier

DICK FORAN

legnagyszerűbb „Wild-West” filmje

Az ördög
cimborái

CORSO: Ma premier! Charles Boyer hatalmas filmje

TOVARIS

Ismert orosz tárgyú tragikomikus vigjáték

A sajtó hivatása

Dimancescu sajtó- és propaganda-vezérigazgató nagyhatású beszéde

Az alábbiakban teljes részletességgel ismertettük azt a nagyszabású beszédet, amelyet Dimancescu sajtó- és propagandaügyi vezérigazgató a vidéki sajtó képviselőinek értekezletén elmondott és amelyben hangsúlyozta annak a nagyarányú építő munkának jelentőségét, amelyet Őfelsége II. Carol király kezdeményezett, másrészt pedig rávilágított a sajtó hivatására is. A beszéd szövege a következő:

— Uraim, nagy meglepéssel üdvözlöm megjelenésüket és fogadják köszönetemet, hogy ilyen nagy számban tettek eleget meghívásomnak. Önök között valószínűleg sokan foglalnak helyet, akik nem értették, miért történt a meghívás, amelynek célját nem ismerték. Azért hívtam Önöket, hogy személyesen megismerhessem, hogy személyesen Önöktől hallhassam azokat a kérdéseket, amelyekkel újságírói hivatásuk során szemben állnak és hogy eszmecsere során megállapíthassam, milyen mértékben működhetünk együtt ezen kérdések megoldására és különösen azért, hogy tudjam, milyen mértékben készek Önök megvilágítani azt az újjáteremtő munkát, amelyet Őfelsége kormányja a közjó érdekében folytat.

Nyilvánvaló tehát, hogy a vidéki lapokhoz fordulunk, amelyek nagy szerepet játszanak az ország életében.

Nagyrészt ismerjük hiányosságait és hiányait s egyike legélesebb kívánalmainknak, hogy új ösztönzéssel szolgáljunk és segítőkésre legyünk a minél magasabb színvonal elérésében. Megkíséreljük, hogy szerkesztőségi uton növeljük újságjaik értékét s ezzel lehetővé kívánjuk tenni, hogy nagyobb számú olvasóközönséget szerezhessenek lapjaik számára. E célból a sajtó- és propagandaügyi igazgatóság köré tehetséges hírlapírókat gyűjtünk, akik cikkeket írnak majd a vidéki lapok számára, valamint arra törekszünk, hogy a legjobb román és külföldi távirati irodák által összegyűjtött bel- és külföldi hírvagyot bocsássuk rendelkezésükre. Alkalmos időben meghatározzuk majd ennek a hírszolgálatnak alapjait és az együttműködés alapelveit.

Azonban mindenekelőtt tisztáznunk kell egy tényt, amelyre vonatkozóan nem foroghat fenn kétség. Épp úgy, mint a fővárosi lapoknak, a vidéki sajtónak is tévovázás nélkül bele kell illeszkednie a román állam magasabb rendű új életűtemébe. Őfelsége a királyi kormányja — eltérően a múlttól, — nem egy úgynevezett politikai párt érdekeit, vagy elveit képviseli. Ez a kormány a közjóért dolgozik és országunk fejlődéséért munkálkodik. Azoknak, akik Önök közül nem tudnak beleilleszkedni ebbe az új útjémba, akik nem válaszolhatnak erre a bizta-

tásra — amely nélkülözi a személyi érdekeket, — le kell tenniük a tollat és szabad utat kell engedniük azok számára, akiknek idegei együtt rezegnek a nemzet idegrendszerével. Azoknak pedig, akik elvégzendő építő munkánkban segítenek bennünket, minden támogatást megadunk ahhoz, hogy emelkedjenek, fejlődjenek.

Önök, a vidéki sajtó, mint a világvárosok lapjai is, visszatérnek a feladathoz, hogy az irással tájékoztassák és utbaigazítsák az ország lakosságának nagy részét. Aminthogy senkinek sem engedhető meg, hogy téves, vagy szándékosan irányzatos híreket terjesszen, ugyanúgy senkinek sem bocsájtható meg, ha rossz utbaigazítással szolgál. Feladatunk lesz, hogy biztosítsuk az Önök számára a legjobb, leghelyesebb tájékozódás és hírszerzés lehetőségét, valamint az, hogy lehetővé tegyünk az Önök számára azon utak megismerését, amelyre bölcs és rátermett vezetőink lépéseinket irányítják. Ha megkérdezik tőlem, mi az irányadó, amely a trónt és az országot szolgáló tevékenységünket vezérli, csak egyetlen választ adhatok:

Divatszínű selyemharisnyák
BÁRSONY áruházában legelőnyösebben kaphatók

Annak a szavait, aki a mi szeretett királyunk, népünk sorsának irányítója. Amikor a nemzeti propagandaigazgatóság vezetését átvettem, azon a napon késő éjszakáig olvastam Őfelsége II. Carol király beszédeit, amelyeket trónralépésétől ezideig tartott — éppen azért, hogy munkámban irányadóul szolgáljanak ezek a beszédek. Mindezeket a királyi beszédeket egyazon gondolat-fonal köti össze, egy bátran visszatérő, ismétlődő refrén: Munka, munka a közjó érdekében és kötelesség, kötelességtudás a nemzet és az ország iránt mindenkifelelt.

Mivel pedig utbaigazítást kérnek az új idők, néhány mondatát intézem Őfelsége II. Carol király beszédeinek, amelyeket ez év folyamán mondott. Ez év január elsején Őfelsége a következőket mondotta:

„Olyan nép vagyunk, amelynek joga van az élethez, de amelyik megérti — és a történelem folyamán bizonyosságot tettünk erről —, hogy az élethez való jog nem jelenti mások elnyomását. Hívó nép vagyunk és mindenkor türelmesek voltunk.“

E beszéd elgondolásait kiegészítették a május kilencedikén elmondottak:

„Egy nép egységét nem a földrajzi térkének fejezik ki és nem a választott testületek, hanem mindenekelőtt a lelkek egyöntetű ritmu-

Maginot II. és a motorizált háború

Párisból jelentik: Serrigny francia tábornok a Revue des Deux Mondes hasábjain fejtegeti az új francia stratégiai úthálózat kiépítésének a szükségességét, amely a Maginot-vonallal párhuzamosan húzódó vonalvezetést mutatna és úgy harcászati-taktikai, mint katonai gazdasági megfontolások miatt válik elengedhetetlen feltétellé. Serrigny szerint az új párhuzamos vonalrendszernek a régi Maginot-erődvonaltól olyan távolságra kell kerülnie, hogy egész hadosztályok átcsoportosítása lehetővé váljék az adott esetben és pedig mind e mozdulatok olyképp legyenek keresztülvihetőek, hogy a harcoló csapatok tevékenységét semmiben se korlátozzák. Az utánpótlás hatékony biztosítására, mely a tűzvonalig terjedő harcövezetekig nyúlik, külön e célra épülő úthálózat szükséges és pedig ennek a szerkezete olyan, hogy az a főúteről ágazzék le. A katonai gazdasági forgalom az egyik területéről a másik, földolgozó területre gravitáló nyersanyagszállítás, a hadianyag eljuttatása a tűzvonalakba, mind e célra egymástól szétválasztott és teljesen elkülönített utrendszer lefektetése célszerű és e három egymástól független utrendszer hálózatát egymással összekötő utak kötik össze és egészítik egységessé a rendszert. Az utszelvényeknek, illetve uttestszelvényeknek olyan bőre méretezettek kell lenniük, hogy azokon nagyobb

Nemcsak a C.F.R. engedélyez a LUNA BUCUREȘTI-LOR látogatóinak 50 és 75%-os kedvezményt

GALERIES LAFAYETTE
minden árral versenyez, bármely választékon tulatesz és felülmul minden minőséget.

sa az egész területen, amelyen ez a nép él.“

Ujlesztendő éjjelen a rádiószolgálat után továbbított beszédében mondotta az uralkodó: „A király, a kormány és a nemzet közötti szoros együttműködés, me a biztosíték, amely mindjobban összeforrasztja fejlődésünket.“

Az új kormány esküvétele alkalmával, február tizedikén az uralkodó a következőképpen szólott a nemzet újjáélesztéséről:

„Arra szólítottunk, hogy új korszakot kezdjünk hazánk történelmében: a helyesbítés korszakát, amelyben a múlt hibáit a legnagyobb eréllyel és nagy óvatossággal ki kell javítanunk.“

Február 27-én, az új alkotmány kihirdetésekor Őfelsége a király arra emlékeztetett, hogy:

„Ez az alkotmány megadván az egyén természetes jogait, maradandóvá teszi ugyanakkor, hogy ezek a jogok szorosan összefüggjenek a kötelezettségekkel. Ezen kötelezettségeket, amelyek között a legszentebb a hazáért való szüntelen munka, minden állampolgárnak tévovázás nélkül kell teljesítenie, mindenkinek saját erejéhez mérten és azon a helyen, ahol elhatározta, hogy dolgozzék.“

Ezeket az idézeteket Őfelsége azon kérsével fejezem be, amelyet február tizediki beszédében a Mindenhatóhoz intézett, hogy „szentelje meg erőfeszítéseinket és adjon erőt, hogy megtegyük, amit meg kell tennünk, hogy ez a szép s termékeny ország szilárd alapokra helyeztessék és erkölcsi fejlődése biztosított.“

Engedjék meg nekem, hogy úgy fejezzem be szavaimat, amint ezt Őfelsége tette: Isten minket úgy segítsen.

Kombinált butorok
hálók, ebédlok, jutányosan beszerezhetők **Molnár**
butorgyár. Strada Alexandru Gavra 22.

NINCSENEK VALUTA GONDJAI

Csehszlovák fürdőbe pausálkurával utazhat

Csehszlovákia bármely fürdőjébe lei összegben fizetheti ki a teljes fürdőköltséget. — Kifogástalan lakás és ételmezést kap, saját maga választja ki a szállodást, az éttermet és orvosát, tökéletes teljesítményt kap igen olcsó valuta kurzussal átszámított lei összegért.

Siessen előjegyzését megtenni és utazását biztosítani

Minden felvilágosítást megad a Csehszlovák Pauschalkurák intéző helye **HAMBURG AMERIKA LINIE S. A. R.** képviselője

KÜNSTLER UTAZÁSI IRODA
Arad, Bul. Rev. Maria Nr. 24.
Telefon 10-86.

PENSIOBAN
lakás és teljes ellátás nem kerül többre, mint szállodába egymagában a szoba
Ha Budapestre jön, lakjon a **Belvárosi Pensióban**
IV. Veres Pálné uca 10., félemelet, a Belváros szívében.
Hűdeleg-melegviz. kö ponti fűtés, kiváló kiszolgálás

A bucuresti-i sajtó feltűnő visszhangja

a kisebbségi sajtónak a nemzeti kiengesztelődés jegyében folytatott munkájához

A vidéki sajtó bucurestii értekezletével foglalkozva, — melyről egyébként már két riportban számolt be az Aradi Közlöny — a „Curentul”

külön cikkben emlékezik meg a kisebbségi sajtó magatartásáról.

A lap cikkének a következő címet adja: „A kisebbségi sajtó csatlakozása a nemzeti és királyi mozgalomhoz — A nemzeti kiengesztelődés és konszolidálás rendszere.” A „Curentul” cikkében többek között a következőket írja:

— „Rendkívüli jelentőségű és mély értelmű esemény történt vasárnap. A vidéki sajtó főszerkesztői meghívást kaptak a sajtó- és propaganda vezérigazgatósághoz és ez alkalommal olyan nyilatkozatok hangzottak el, amelyek megérdemlik, hogy külön felhívjuk azokra a figyelmet. A magyar, német és ukrán kisebbségek, irók és újságírók leghatározottabb és lelkes csatlakozásukat jelentették be a nemzeti kiengesztelődés és a lelkiismeret konszolidálásának művéhez, amelyet a magas királyi akarat irányít.

— Akkor, amikor más országokban a kisebbségek sorában forrongó agitáció tapasztalható, nálunk Romániában teljes egészében felülvizsgálják magatartásukat és

bekapcsolódnak feltételek és elégedettség nélkül, csupán saját érdekeik helyes felértékelésével a nemzeti keretbe.

— Ez a jelenség nem következhetett be, sőt még csak körvonalaiiban sem alakulhatott ki a pártok egymásralicitálásának elmúlt rendszerében.

— A végeláthatatlan széthúzás okai eltűntek és így a kisebbségi problémák más más képet nyernek.

— Megfigyelésemelőlő, hogy a vidéki sajtó, Dem. Dimancescu sajtó- és propagandai vezérigazgató felhívására a királyi akcióhoz való csatlakozásról szóló buzdítás sal válaszolt. Ezuttal ismét a tények rávilágítanak arra a szerencsés szerepre, amelyet nálunk a Monarchia betölt. A király összpontosít, egyesít és nem széthullaszt. A király a nemzet összességét képviseli és a királyi palást alatt ma keresztülviszik a nemzet egységes és erős egésszé forrasztásának nagy művét.”

Az *Universul* legutóbbi száma szintén megemlékezik a kisebbségi sajtóról és teljes egészében közli Hermann Plattner német, Willer József magyar, Paul Blum zsidó és Turusenko ukrán mérnök, kisebbségi sajtó-képviselők felszólalásait.

Szenzációtheltő iratok kerültek elő Kossuth Bajos egykori titkos irattárából

Budapestről jelentik: Wels Gabriel amerikai ügyvéd a magyar sajtó jelentése szerint nemrégiben levélben értesítette a Magyar Tudományos Akadémiát, hogy megtalálta Ujházy Lászlónak, Kossuth meghatalmazott amerikai követének emigrációs irattárát.

melyet egyben ajándékként ajánlott fel a magyar nemzetnek. Ez az irattár a magyar történeti kutatás szempontjából óriási jelentőségű, mert megvilágítja azokat a terveket, melyekkel Siria—Világos után a magyar emigráció ki akarta szabadítani a nemzetet az osztrák rabzolgaság jármából.

Az Ujházy-féle emigrációs irattár okmányai három csoportra oszlanak. Az első csoport abból a korból származik, amikor Ujházy László a komáromi vár parancsnoka volt. Ebből kiviláglik,

hogyan érte el Klapka György az osztrákoknál a vár védőinek szabad elvonulását.

Egy másik fontos irat ebben a csoportban Ujházy egyik fogalmazványa, mely a vár feladásának hivatalos okmányának eredetije. Néhány további okmányból megtudjuk azt is, mennyire törődött Ujházy László, Pulszky Ferencsel együtt, a magyar emigráció sorsával, hogyan akarta Kossuthot a török internáltságból kisza-

badítani. Több irat bizonyítja Ujházy László amerikai küldetésének eredményét; Taylor és Filimore amerikai elnökök többször biztosították a magyar emigránsokat arról,

milyen nyugodt, szabad hazára találnának, ha Amerikába költöznének.

Az okmányok második csoportja a magyar emigráció amerikai munkájáról számol be, melynek eredménye „Uj Buda” megalapítása volt és megvilágítja Kossuthnak apró titkos terveit. Azt hogyan adták fel Ujházyék fokról-fokra ezeket a terveket és az új hazához fűzött reményeket.

Ujra megindult Aradon a szokásos nyári záróra-vita

— Mindkét oldalon a közös megegyezésben reménykednek —

A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szervezete közleményt juttatott el hozzánk, amelyben kifejti az alkalmazottak álláspontját a nyári záróra kérdésében. A közlemény többek között a következőket tartalmazza:

— Az alkalmazottak legutóbbi közgyűlése a nyári záróra kérdésében a következőket határozta el: Szervezetünk keresni fogja a békés megegyezést a főnökökkel és igyekszik megértetni, hogy úgy az alkalmazottak, mint a főnökök szempontjából előnyös lenne a nyári szezon idejére a munkaidő megrövidítése és ezért ajánlja délutánra 3-tól 6-ig terjedő munkaidőt. Abban az esetben azonban, ha a főnökök nem tartanák ezt megfelelőnek, akkor a

4-től 7-ig terjedő munkaidőt ajánljuk. A fűszeres cégek részére az itt megjelölt időnél egy órával több értendő. A téli záróra nem felel meg az alkalmazottaknak és azt méltánytalannak tartják akkor, amikor úgy a közhivatalokban, mint a magánvállalatoknál bevezették a nyári munkaidőt. Reméljük,

A HABZÓ FOGPÉP

hogy sikerül létrehozni a főnökökkel a békés megegyezést.

A kérdéssel kapcsolatban a kereskedők részéről illetékes helyen a következőket mondták:

— Arról lehet szó, hogy továbbra is a téli záróra maradjon érvényben vagy pedig a nyári záróráat alkalmazzuk. A nyári záróráról ugyanis a törvény intézkedik és azt délutánra 4-től 8-ig állapítja meg. Ettől csak a kereskedők és az alkalmazottak közös megállapodása alapján lehet eltérni. A kereskedőknek egyöntetűen az a kívánsága, hogy nyáron is a téli záróra maradjon életben, ami az alkalmazottak szempontjából is kedvezőbb, vagyis az üzletek délután 3-tól 7-ig legyenek nyitva. Viszont akkor, ha az alkalmazottak ehhez nem járulnak hozzá, akkor mi megegyezést nem akarunk kötni és arra az álláspontra helyezkedünk, hogy a törvényben megszabott nyári záróra lépjen életbe, tehát nyáron az üzletek délután 4-től 8-ig legyenek nyitva.

Az aradi banktisztviselők

tanulmányi-kirándulása a bradi aranybányában

Nagysikerű tanulmányi kirándulást rendeztek az aradi banktisztviselők szombaton és vasárnap. A kirándulás főcélja a bradi aranybánya üzemi meglátogatása volt. Szombaton korán reggel mintegy 60 tagból álló csoport Dámácus, a Banca Românească aradi fiókja cégvezetőjének vezetésével elindult Brad—Brádra, ahol megérkezéskor az újonnan épült gör. keleti templomban istentiszteleten vettek részt. Utána a bányatársaság által rendelkezésre bocsátott kisorvaton kiutaztak Gurabarza-ra, ahol a bányatársaság három mérnöke és tisztviselői kalauzolták a banktisztviselőket az üzemben.

Az üzem meglátogatása után díszbéd volt a társult Casinójában, majd délután a Brad—Brádon levő bányamúzeumot nézték meg a kirándulók. Este 7 órakor kiutazott a társaság Vaja de Jos—Alvácára, ahol másnap estig igen kitűnő hangulatban, fűdéssel és kirándulásokkal töltötték el a week-end hátralévő részét, majd este 10 órakor egy igen kellemes kirándulás emlékével tértek haza. A kirándulás utköltését a banktisztviselők tanulmányi alapjából fedezték.

ABBAZIAI FÜRDŐSZEZON!

HOTEL QUISISANA & EDEN

Legjobb központi fekvés. Teljes kényelem. Kitűnő konyha. — Május—Június: előszezonárak. — Prospektust készséggel küldünk.

SPORT KÖZLÖNY

Phönix—Vulturii selejtező mérkőzés Aradon

Hat selejtező mérkőzést jelöltek ki vasárnapra — de csak hármat tartanak meg

București. A nemzeti bajnoki bizottság tegnapi ülésén jelölte ki a vasárnapi selejtező mérkőzéseket, számszerint hatot és ezek a következők: Unirea-Tricolor—Tricolor CFPV Brăilaban. CAO—ACFR Cluj—Kolozsváron. Crișana—Dacia Unirea Bucureștiben. Phönix—Vulturii Aradon. Jiul—UDR Lugoj—Lugoson. Sp. Studentesc vagy Juventus—Universitatea Ploestiben.

A mérkőzésekből három azonban elmarad és pedig a CAO—ACFR, Crișana—Dacia Unirea és a Sp. Studentesc vagy Juventus—Universitatea

meccsek. A CAO ugyanis felmentést kapott, mert játékosai közül David és Kovács a válogatottban szerepelnek, a megismételt Crișana—Sp. Studentesc-mérkőzést — mint arról máshelyütt megemlékezünk — csütörtökre tűzték ki és így vasárnap nem kötelezik sem a Crișanat, sem a Sp. Studentesc-et, hogy játsszanak selejtezőt.

Aradon rendkívül érdekes mérkőzés kerül lejátszásra: a Baiamare—nagybányai Phönix csapata, az együttes, amely a tavaszi idényben az AMEFA-t legyőzte, mérkőzik a Lugoj—Lugosi Vulturii rendkívül kemény, szívós együttesével. Nagy harc és iramos, változatos játék várható.

Fürdőruhát, fürdőcipőt és sapkát, selyemharisnyát, kombinét és reformot melyen leszállított áron **Bogyó**-nál

Csütörtökre tűzték ki a Crișana—Sp. Studentesc mérkőzés folytatását

București. A Crișana—Sp. Studentesc-mérkőzést, mint ismeretes, megsemmisítették és központi rendelkezés értelmében csütörtökön, május 26-án a mérkőzést Oradea—Nagyváradon délután 5 órakor a második félidő 36-ik percétől folytatják, tehát mindössze 9 percet játszanak le. Az eddig elért 1:0 (a Sp. Studentesc javára) eredménnyel és a Crișana-kapu előtti 11-es rugással kezdődik a hátralékos 9 perc, úgy hogy bizonyosra vehető, hogy a minősítő mérkőzéseken a Sp. Studentesc helyett a Juventus vesz részt.

Helyt adtak a Chinezul teifolyamodásának

A Phönix játszék minősítőt

București. A nemzeti bajnoki bizottság tegnapi ülésén nagyfontosságú határozatot hozott az ominózus Chinezul—CAO-ügyben és miután a Chinezul beigazolta, hogy a Rapid elleni kupamérkőzés pénzügyi jelentését beküldötte, a mérkőzést a pályán elért 4:1 arányú eredménnyel igazolta. Mivel így a Chinezul és a Phönix egyformán 20—20 ponttal szerepelnek a táblázaton, a jobb helyezést eldöntésére az egymás ellen elért eredmények a mérvadók. A Chinezul az egyik mérkőzést 2:0 arányban nyerte, a másik mérkőzés pedig 1:1 arányban eldöntetlenül végződött és ilyenformán a Chinezul foglalja el a táblázatban a negyedik helyet, a minősítőkön viszont a Phönix-nek kell résztvennie.

Tizennégyes létszámú nemzeti bajnokságot javasol az „U”

București. Az „U” vezetősége memorandumot nyújtott be az FRFA-hoz, amelyben három javaslatot tesz az 1938—39. évi nemzeti bajnokság csoportbeosztására vonatkozóan. A három javaslat a következő:

1. Állítsák vissza az elmúlt évi 12-es csoportot, amelyhez még járuljon a tavalyi két B)-ligabajnok, a Phönix és a Sp. Studentesc.

2. A jelenlegi két csoport 1—6 helyezettei maradjanak meg az új A)-ligában, míg a további két helyért (14-es csoport!) 8 csapat játszon selejtezőt és pedig a 7—8—9 helyezettek és a két B)-liga-bajnok.

3. Kizárólag román csapatokból alakítsák meg az A)-ligát, úgy mint a Victoria, „U”, Crișana, Gloria, Ripensia és az öt fővárosi egyesületből, míg a CAO, AMEFA és Chinezul fuzionálianak a Crișana, Gloria és Ripensiaival és mint FC Oradea, FC Arad és FC Timișoara szerepeljenek. A javaslatoknak jólértesült helyen nem sok sikert jósolnak.

Itt említjük meg, hogy az „U” játékosainak egyrésze eltávozik az egyetemi csapatból, így az Aradról elszármazott Benkő iránt az egyik fővárosi egyesület érdeklődik.

A Juventus is visszalép a bajnokságtól?

București. Visszalépés gondolatával foglalkozik a Juventus csapata is és az egyesület elnöke, Cezar Popescu kijelentette, hogy amennyiben a nemzeti bajnoki bizottság nem másítja meg a Crișana—Sp. Studentesc-ügyben hozott határozatát, úgy a Juventus is kilép a sportszövetségből.

A Juventus vezetősége egyébként — ha az ügyek elsimulnak — lényegesen megerősíteni kívánja csapatát és ecélből az egyesület egyik ve-

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az új román—magyar kereskedelmi egyezmény részletei

— Fokozódik a Magyarországból való gépbehozá tal — Kivitelünk értékének kiegyenlítése árucseré utján történik a clearing-számlára —

26.50 lei a pengő vásárlási és 27.50 lei a pengő eladási fix árfolyama

Beszámolt már az Aradi Közlöny arról, hogy az új román—magyar fizetési és kereskedelmi egyezmény június elsejei hatállyal életbelép. Az új egyezmény kielégítő és végérvényes módon két rendkívül fontos kérdést rendezett: a petroleum kérdését és a pengő fix árfolyamának ügyét és ezzel kiküszöbölték a pengő árfolyamában azokat az ingadozásokat, amelyek sokat árthattak a két ország közötti kereskedelmi forgalomnak.

A petroleum kérdését a következőképpen oldották meg: A bevitt petroleum értékének negyven százalékaért Magyarország szabad és nemes devizákat ad a londoni piacon esedékes csekkekben, azonnal a bevétel végrehajtása után. A fennmaradó hatvan százalékat elsősorban vasban és acélban fizetik, ha Románia akar ilyen iparcikket vásárolni, ha pedig nem, akkor bármilyen más magyarországi kiviteli cikkben.

A pengő árfolyamát a következőképpen állapították meg: 26.50 lei a Banca Națională vásárlási árfolyama és 27.50 lei az eladási árfolyama. Így tehát a Banca Națională 26.50 leit fizet az exportöröknek a pengőért és azt az importöröknek 27.50-ért adja el. Minden kiviteli cikkünk árának kiegyenlítése — a petroleumot kivéve — a clearing-számlán árucseré utján történik.

Ugyancsak ennek a megállapodásnak értelmében 150 ezer pengős alapot létesítettek ama romániai lakosok számára, akik a budapesti eucharisztikus kongresszuson résztvesznek, Minden igénylőnek 300 pengőt utálnak ki.

Az új román—magyar egyezményvel foglalkozva a budapesti Reggeli Ujság azt írja, hogy a magyarországi vas- és géngyárak 25—30 millió

Villa Marica Borsec

Janus 1-én megnyilik. Juniusra 50% kedvezmény. Érdeklődni lehet Str. Greceanu 11, vagy Villa Marica Borsec

zetője külföldi játékos szerződését kívánja. Állítólag már irtak is Bécsbe és a sokszoros osztrák válogatott Sestát akarják megszerezni és vele a védelmüket megerősíteni.

O Tizezer lei segélyt utaltak ki Juhásznak. A nemzeti bajnoki egészségügyi bizottság ülésén foglalkoztak Juhásznak, a CAO válogatott középedzetének kérelmével és a lábát törött játékos részére 10.000 lei segélyt utaltak ki, hogy Juhász mielőbb kiheverhesse sérülését.

O Csütörtökön ülésezik a Comitetul Federal. A legfelsőbb futballtanács csütörtökön tart ülést, amelyen kijelölik a Középeurópai Kupában résztvevő két csapatot és minden valószínűség szerint döntőjelentőségű határozatot hoznak a külföldi játékosok szereplésével kapcsolatban is.

O Uirajátszák a CAA—SGA-mérkőzést. A CAA—SGA-mérkőzést, amelyet vasárnap bonjolítottak le, újrajátszák. Az SGA ugyanis óvott, mert az atlétáknál Kozsnyica is szerepelt, akit a Juventus elleni mérkőzésből kifolyólag letiltottak. Az atléták a játékost szerepeltették, miután az SGA elleni mérkőzés egy elmaradt mérkőzés volt, azonban a játékosnak csak nem volt játékjoga. A két egyesület megegyezett abban, hogy a bajnoki mérkőzést újrajátszák.

O A CAA-pálya vasárnapi műsora. Vasárnap délelőtt 10 órakor: Sparta—Unirea oldboy mérkőzés, 11 órakor: Gloria—Vulturul oldboy. Déután 4 órakor: Hakoah—CAA oldboy, utána: Unirea—CAA bajnoki mérkőzés. Ezuton kéri az oldboy-csapatok tagjainak pontos megjelenését.

pengő értékű árut szállítanak majd Romániába. A szállítás ily nagyarányú növekedése azzal áll összefüggésben, hogy Ausztria a jövőben nem szállít gépeket Romániába az Anschlus következtében. A lap hangsúlyozza, hogy a román—magyar kereskedelmi kapcsolatok egyre szorosabbakká válnak. Így például 1933-ban a két ország közötti kereskedelmi forgalom 22 millió pengőt tett ki, 1937-ben pedig már 45 millió pengő volt.

= Elhalasztották a Németországba és Franciaországba induló kereskedelmi küldöttség útját. A nemzetgazdasági miniszterium határozata értelmében az a két küldöttség, amelynek a román—német, illetve a román—francia kereskedelmi szerződések módosításáról kellett volna tárgyalni, útját elhalasztotta egyelőre, mert egyes, a szerződésekkel kapcsolatos kérdések még tanulmányozásra szorulnak.

= VASÁRNAP A KERESKEDŐK KÖZGYÜLÉSE. Az Aradi Kereskedelmi Testület vasárnap, 29-én délelőtt 11 órára összehívott évi közgyűlése a kereskedőket nagyon érdeklő aktuális ügyekkel fog foglalkozni. Eppen ezért az elnökségi kéri a tagokat, sziveskedjenek pontosan megjelenni, hogy a napirenden szereplő ügyek megbeszélésére kellő idő álljon rendelkezésre anélkül, hogy az ülés a késő déli órákba nyulna bele.

= Megkezdtek tanácskozásait a drágaság ellen küzdő bizottságok. Mișita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter értekezletre hívta össze azoknak a bizottságoknak tagjait, amelyeket a drágaság leküzdése érdekében létesítettek. A miniszter részletes utasításokkal látta el a bizottságokat és hangsúlyozta, hogy elsősorban a kisfizetésű alkalmazottakon, munkásokon kell működésükkel segíteniük. A bizottságok rövidesen megkezdik tényleges tevékenységüket.

Fájdalmaitól szabadul meg

rheumánál, köszvényénél, ischiasznál, ha thermális kurája lehetővé teszi, hogy közvetlenül a kénas hőforrásokban fürdjék. A modern orvosi tudomány ezen ideálját valóra váltja

TRENCSENTEPLIC gyógyfürdő.

Borzalmas szerencsétlenség ért két repülőtestet az ókirályságban

Bucuresti. Ploesti közelében repülőgépszerencsétlenség történt. A „SET” nevű repülőgép, amelyet Zaharia pilóta vezetett, s amelyen mint megfigyelő Enescu Athanasie repülő-tábornok foglalt helyet, amidőn Pucheri falu felett repült, kigyulladt és lezuhant. A gép két utasának holttestét megszenesedve találták meg a gép roncsai között. Enescu Athanasie szerdán reggel 8 órakor a piperai repülőtérről indult el egyik legmegbízhatóbb pilóta, Zaharia társaságában, hogy Ploestibe repüljön, ahol az „Aeroclubul Prahova” repülőiskolát akarta felülvizsgálni.

A halálos repülőszerencsétlenség okát még mindeztideig nem sikerült kideríteni. Az illetékes hatóságok tovább folytatják a legerélyesebb vizsgálatot.

Harold Buttler:

„A prosperitás kilátásai kedvezőbbek lennének, ha a nemzeti vagyonokat nem pocskolnák el fegyverkezésre”

A nemzetközi munkahivatal igazgatójának kedve zötlen prognózisa a világgazdasági helyzetről

Londonból jelentik: Harold Buttler, a nemzetközi munkahivatal igazgatója évi jelentésében áttekintést ad a világ gazdasági helyzetéről és szociális viszonyairól, különös tekintettel a szédítő arányokban folyó fegyverkezési versenyre. Jelentésének bevezetésében a háború szociális kihatásairól beszél. A háború — írja — amely behatolt a szociális szférába, eltorlaszolta a szociális fejlődés főtúvonalát és lejtéses, hogy aláaknázza az egész szociális épületet, amelyet a mi nemzedékünk épített fel, Buttler nem titkolja, hogy a háború tartja a háború eshetőségét. Rámutat arra, hogy a Távolkeleten és Spanyolországban lobognak a lángok, Európa állig fegyverben áll, a háborútól való félelem nyomja a népek lelkét és ilyen körülmények között a szociális haladás eszméi és tervei nem látszanak időszerűnek. Az országok egész sorában nem is titkolják, hogy megfeszített erővel készülnek a háborúra, a nemzet és egyén életét erre való tekintettel alárendelik az állam követeléseinek. Erre az útra kerül minden állam, akarva nem akarva, amely bizonytalanságban fenyegetettnek érzi magát. A felfokozott nemzeti készültség mind szűkebb területre korlátozza az egyéni szabadságot és a gazdasági haladást. Mérhetetlen összegeket áldoznak és semmisítenek meg az örült fegyverkezésben, amikor ezt a tömegtelen pénzt a be-

tegségek elleni küzdelemre, az általános emberi élettartam meghosszabbítására, az emberi tudás gyarapítására és a kultúra fejlesztésére fordítanák. Ehelyett a halált dicsőítik, az emberi élet elpusztításának módszereit tökéletesítik és a tudományt az élet szörnű megsemmisítésének szolgálatába állítják. Buttler nem tudja megmondani, hogy a mai ideges harci elszántság helyébe mikor lép ismét a kölcsönös türelem és jószomszédi viszony. Amíg egy nép minden energiáját a háborúra összpontosítja, amíg a gazdasági fejlődést katonai kényszerzubbonyba gyömöszölik, amíg a szociális jólétet alárendelik az ágyuk, repülőgépek és hadihajók gyártásának, mindaddig hasztalan ál-

modozunk egy jobb jövőről. Az 1930-as évek konjunktúrája mult év nyarán érte el tetőpontját. Buttler ezután a gazdasági élet széthullására, a munkanélküliségre, a távolkeleti helyzet fokozott jelentőségére mutat rá. A visszanyert és elveszített prosperitás című fejezetben kifejti, hogy nem lehet pontosan felbecsülni, hogy az ipari és kereskedelmi fejlődés milyen mértékben következménye a hadiiparok tevékenységének. Tény azonban, hogy a prosperitás kilátásai sokkal kedvezőbbek és tartósabbak lennének, ha a nemzeti vagyonok nagy részét nem pocskolnák fegyverkezésre. A világgazdaság foglalkoztatottsága 1937-ben kedvezőbb volt, mint 1929-ben, mindez azonban a fokozott hadianyaggyártásra vezethető vissza és arra a körülményre, hogy sok férfit kivontak az ipari munkából és katonazubbonyba öltöztették. Ennek következménye pedig nemcsak az lett, hogy az általános védkötelezettségű országokban csökkent a munkanélküliség, hanem az is, hogy lényegesen csökkent a képzett ipari munkások száma. A modern hadseregnek, hadiflottáknak és légi haderőnek nemcsak löszere van szükség, hanem nagyszámú képzett mechanikusra is.

Engedélyt kaptak a Pecica—pécskai sütők, hogy az aradi piacon áruljanak kenyeret

— Egy lejjel a maximális áron alul árusítanak — A város vezetősége egészségügyi razzliákat hajt végre az aradi pékeknél —

A közelmúltban már megemlékeztünk arról, hogy az aradi sütőiparosok azzal a kérelemmel fordultak a város vezetőségéhez, hogy járuljon hozzá a kenyér maximális árának emeléséhez. Ezt a kérelmet a város vezetősége elutasította, ugyanakkor pedig lépéseket tett annak érdekében, hogy lehetővé váljon Pecica—pécskai kenyér Aradon való árusítása.

Erről a kérdésről beszélgetést folytattunk Anghelescu Gheorghe őrnagy alpolgármesterrel, aki a következőket mondotta:

— Ma megérkezett Aradra a földmivélségi minisztérium rendelkezése, amely módot ad arra, hogy a Pecica—Pécska községbeli kenyérsütők az aradi piacon árulhassanak kenyeret. Tudvalevőleg a törvény értelmében a városokban csak olyan kenyér hozható forgalomba, amelyet statisztikai bélyeggel láttak el. Ezeket a bélyegeket viszont a pénzügyigazgatóság csak a városi pékeknek adhatja ki. Ilyen körülmények között tehát falusi pékek városban kenyeret nem árulhatnak. Mivel Arad városa ajánlatot kapott a Pecica—pécskai kenyérsütőktől, hogy egy lejjel a maximális áron alul hajlandók Aradon kenyeret árusítani, közbenjárt a földmivélségi minisztériumban annak érdekében, hogy a Pecica—pécskai kenyérsütők is kaphassanak a pénzügyigazgatóságtól statisztikai bélyeget. A most Aradra érkezett rendelet értelmében ezek a kenyérsütők kivételesen kapnak majd statisztikai bélyeget a pénzügyigazgatóságtól, egyben pedig arra

kötelezik őket, hogy kizárólag csak kereskedelmi malmoktól vásárolt lisztből süthessenek kenyeret és alkalmazkodjanak a törvény által előírt többi feltételekhez. Ezek a kenyérsütők, mint már említettem, egy lejjel olcsóbb áron hozzák forgalomba a kenyeret. Ily módon lehet tővé tettük, hogy a szegénysorsú lakosság olcsó kenyérhez jusson.

Behatóan tanulmányoztam egyébként az aradi pékek kívánságait és helyzetét — folytatja nyilatkozatát az alpolgármester. Megállapítottam, hogy a város lakosságának számához arányitva rendkívül sok pék működik Aradon. A pékek nem azért nem találják meg számitásukat, mert nem emelik a kenyér maximális árát, hanem mert egy pékre kevés fogyasztó jut. Ugy a közönség, mint a pékek érdeke meg kívánja tehát, hogy Aradon a pékek száma csökkenjen. Elhatároztam, hogy a városi főorvosi hivatallal karöltve már a legközelebbi jövőben szigorú egészségügyi razzliákat rendezünk annak megállapítása végett, hogy a pékműhelyek megfelelnek-e a törvények által megkövetelt egészségügyi követelményeknek. Azokat a műhelyeket, amelyekről megállapítjuk, hogy az egészségügyi rendszabályokat nem tartották be, vagyis ahol nincs a munkások számára megfelelő fürdő, ahol a desztilláció és sütés nem higiénikus körülmények között történik, bezárattjuk. Ilyen körülmények között remélem, hogy rövidesen radikális módon oldjuk meg ezt az annyi vitára okot adó kérdést.

Voiticeanu Ioan

polgármesteri titkár veszi át a város gazdasági ügyosztályának vezetését

Néhány nappal ezelőtt az Aradi Közlöny már megemlékezett arról, hogy Jac Eugen, a város gazdasági szolgálatának főnöke egészségi okokra való tekintettel nyugdíjazását kérte. A kiváló főtisztviselő nyugdíjba vonulását őszinte sajnálkozással vették tudomásul mindazok, akik vele hosszú éveken át való működése során érintkezésben voltak. Orezeanu Romulus törvényszéki főelnök, polgármester már intézkedett a gazdasági szolgálat vezetői tisztségének betöltéséről. Ennek a szolgálatnak vezetésével a polgármester, Voiticeanu Ioan polgármesteri titkárt bizta meg, aki június elsejétől kezdve már a gazdasági hivatalban fejt ki tevékenységet és Jac Eugen nyugalmabonulása után átveszi annak vezetését. Voiticeanu Ioan nyolc esztendőn keresztül működött, mint polgármesteri titkár és ezen idő alatt nyolc polgármester mellett fejtett ki tevékenységet. Közvetlen urimodorával Voiticeanu Ioan nyolc esztendő munkássága során megszerezte annak a közönségnek az őszinte rokonszenvét, amellyel titkári minőségében oly gyakori érintkezése volt. Helyét a polgármesteri titkári tisztségben Ciurba Constantin fiatal, jogvégeztet tisztviselő veszi át.

Arányér ellen
Goedecke féle Anusol!

**Az Aradi Közlöny
automata-telefonszáma:
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 11-51.**

Áldozó-csütörtökre

(1938.)

Áldozócsütörtök üzenetét csak akkor tudjuk megérteni, ha Krisztussal mi is kimegyünk Bethániaig. Ki a városok zajos, kopár uccáiról a természet igéretkei terhes, csöndes szépségei közé. Ott ma minden föléle mutat. Föléle tör a rögökbe rejtőzött fűszál, a hullámozó vetés, a bomló fűrtökkel pompázó faág, a rétek gyapjában bujkáló füri szava éppugy, mint a nyilegvenesen magasba röppenő pacsirta éneke. Föléle vonja tekintetünket a zugó gépmadár is. Az ember örök vágya nyer ma biztatást. Mindig följebb, mindig fölfele. Igaz ez a szónak fizikai értelmében is. Mindjobban érdekli az embert az a lehetőség, miképpen szabadulhat ki a föld légköréből és vonzó ereje alól és miképpen létesíthet összeköttetést távoli égitestekkel. Bizonyos, hogy a hit már évezredekkel ezelőtt megnyitotta ide az utat. A hit a valóságban is fölemelte a maga hőseit Mózesről kezdve Jézusig a magasságba. Akire később egymást váltó nemzedékek szeme tekint, annak nagyon magasan kell állania. Ezt a föld nem adhatja meg.

Áldozócsütörtöknek azonban van a földre nézve is biztatása. Ez az ige hangzik hozzánk: Aképen jö el, amiképpen láttatok őt felmenni. Ez arra vonatkozik, hogy Krisztus eljövetele elsősorban igéjében történik. Abban a szellemi vezetésben, amit a keresztyénység végez. Ez az a felülről való tudomány, amit ő hirdetett. Magasztos, emelkedett gondolkodás, testvéri érzés, békességre való igyekezet a Krisztus eljövetelenek jelei ezen a földön. Ma nagyon keveset látunk ezekből. Azért az a legnagyobb biztatása áldozócsütörtöknek, hogy ezek megvalósulnak, Krisztus eljön. Ez volt az első keresztyének köszöntése és mindennapi remény-sége.

Krisztus ma megalázott földi állapotából dicsőségbe költözött. Így tér vissza is. Ez a dicsőség jelenik meg mindenütt, ahol nevében reménykedve szenvednek, igéretében bizva tűnnek, benne az igazság győzelmét várják hittel. Egész világ remeg napjainkban így: égrenéző tekintettel. Eljövetele-ből nyerünk biztatást, hogy sikerül legyűrni a vad szenvedélyeket, a háború veszélyeit, a féktelen gyűlöletet. Ahol ez sikerül, a tanácskozásokon, a sajtóban, a nemzetek és emberek érintkezésében, ott mindig és mindenütt érezzük meg: a Krisztus dicsőségben visszajött. Áldozócsütörtök az ég és föld ölelése. Szent biztatás, hogy a hit, az igazság és szeretet bainokai nem hiába harcolnak és szenvednek. Porló csontjaik fölött mindig följebb, magasabba emelkedik az élet. Krisztus visszajött!

TARNÓCZI LAJOS

— **IDŐJÓSLAT.** Változó felhőzet, gyenge szél, a hőmérséklet állandósulása várható. Az ország legnagyobb részében zivatarok és esők.

— **AZ ARADI KÖZLÖNY LEGKÖZELEBBI SZÁMA** Áldozócsütörtök ünnepe miatt szombaton reggel a szokott időben jelenik meg.

— **Meglepetésszerű razzlákkal ellenőrzik a nyári munkaidő pontos betartását.** A napokban érkezett meg az illetékes hatóságokhoz a nemzetgazdasági miniszteriumnak körrendelete, amelynek értelmében a bankok, biztosító társaságok és a nagyvállalatok kötelesek pontosan betartani a nyári munkaidő-beosztást. A miniszterium szervei ugyanis arról értesültek, hogy egyes cégek az idevonatkozó rendelkezéseket nem tartják be. Eppen ezért az új rendelet értelmében most a miniszter arra is utasítást adott az illetékes tényezőknél, hogy meglepetésszerű razzlákkal ellenőrizzék a rendelet pontos betartását.

MEGBIZHATÓ jégelőfizetés és jégrendelés
háztartásoknak üzleteknek, volt **REUSZ** legolcsóbban hazaszállítva
Flora S. A., Tel. 1141. **MŰJÉGGYÁR**
Bul. Reg. Ferdinand 33.

— **Előléptetett törvényszéki jegyző.** Buculescu Gheorghe-t, az aradi törvényszék harmadik tagozatának jegyzőjét előléptették. Buculescu Gheorghe, aki eddig harmadosztály jegyző volt, a napokban vette kézhez az előléptetéséről szóló leiratot, mely szerint a másodosztályú jegyzők sorába léptették elő.

— **Egyházlátogatás (canonica vizitáció) a református egyházban.** A református egyházi törvény úgy rendelkezik, hogy az esperes köteles minden évben egyszer egy tanácsbíróval meglátogatni az egyházmegye egyházait. Ezt nevezik régi latin nevén canonica-vizitációnak. Ebben az évben az aradi ref. egyházat Arday Aladár esperes, Olosz Lajos dr. egyházmegyei gondnok és Czappfalvy József Tinca-tenkei lelkész, egyházmegyei főjegyző látogatják meg szombaton és vasárnap, május 28. és 29. napjain. A vizsgálat kiterjed az egyház anyagi és szellemi vezetésének ellenőrzésére és a vallástanítás megvizsgálására. Vasárnap délelőtt a templomban Arday Aladár esperes prédikál, aztán pedig presbiteri gyűlésen számol be észleleteiről. Délután tartják meg a zárdába járó gyermekek hittanvizsgáit, Arday Aladár esperes igel hirdetésére, valamint a gyermekek vallásvizsgájára ezután is felhívjuk az érdeklődők figyelmét. A vizsga délután 3 órakor kezdődik a templomban.

Az utolsó Fagyosszent

Orbán pápa nevenapja május 25-én van, az utolsó fagyosszentek napján. Ezen a napon adja ki utolsó mérgét a legyőzött tél, mielőtt végérvényesen megadná magát a diadalmas nyárnak. A modern tudomány a napilok megjelenésének elméletével magyarázza a fagyosszentek periódikusan megjelenő hideghullámain: tény, hogy az idén a fagyosszentektől függetlenül volt részünk éppen elég hidegben. A távozó utolsó fagyosszent után megkönnyebbülve intunk bucsuzót, mert reméljük, hogy most már néhány hónapig nem lesz bajunk se a hideghullámmal, se tavaszi náthákkal.

— **Előkelő Cluj-kolozsmegyei magyar ügyvéd halála.** Cluj-Kolozsvárról jelentik: Hétfőn éjszaka, nem sokkal éjfél előtt, szívszélhűdés elvitte az élők közül dr. Gabányi Imrét. Vele a városmagyarorságnak egyik értékes tagja távozott. Gabányi Imre dr. ügyvéd volt, a város magyar ügyvédi karának egyik legnagyobb tekintélyű egyénisége. Az egykori magyar párt központi elnöki tanácsának a tagja volt.

— **Felakasztotta magát a csendőrör pincéjében.** Satu-Mare-Szatmárról jelentik: Marian Dumitru földműves a miculai csendőrör pincéjében felakasztotta magát. Mariant valami ügyből kifolyólag ittas állapotban bekísérték az örsre, ahol Tamas Gheorghe csendőrőrmesterre támadt, letepte gallériját és vállrozsáját, mire a csendőrőrmester egy csendőr segítségével az örs pincéjébe vitte, ahol felakasztva, holtan találták másfél óra múlva. Az öngyilkosság részleteinek megállapítására az ügyészség és a csendőrszárnyparancsnokság eljárást indítottak.

— **Elloptak husz, rák-szerűvel beoltott libát.** Iasiból jelentik: Ion Gheorghiu egyetemi előadó lakásáról elloptak 20 libát, melyek tudományos kutatás céljából rákszerűvel voltak beoltva. Az esetleges fogyasztók nagy veszélyben forognak.

Megnyugtató

— **Vannak-e itt krokodilusok?**
— **Ó, dehogyan, egyetlen egy sincs, amióta a cápa ideszoktak.**

Holnap, pénteken nyílik meg

a főtéren az elegánsan berendezett

LUX női fodrász-szalon

a Minorita-palotában - Fővárosi nivó!
Legmodernebb felszerelés!

Tulajdonos: **IFJ. BIRKENHEUER PÉTER**

— **Óvintézkedések Aradmegyében a sertésvész ellen.** Az utóbbi napokban Aradmegye több községében ismét sertésvész lépett fel. A járvány leküzdése érdekében Martha Gheorghe dr. főállatorvos széleskörű óvintézkedéseket fogantatott. Săuleanu-Szentlány, Livada-Fakert, Glogovát-Öthalom, Curtioi-Kürtös, Sft-Paul-Szent Pál, valamint Sofronea-Sofronya községekben Martha Gheorghe dr. személyesen végezte az állatok beoltását, amelynek során közel ezer állatot oltott be a járvány ellen.

— **Dr. Markovics Pál Oradea-nagyváradai főorvos halála.** Oradea-Nagyváradról jelentik: Kedden váratlanul meghalt Oradea-Nagyváradon dr. Markovics Pál, a Zsidókorház kiváló szülész-főorvosa. Markovics Pál dr. szombaton reggel szívtájkot kapott, de állapota vasárnapra jobbra fordult. Orvosai biztak abban, hogy a 46 éves férfi szervezete legyőzi a betegséget. Később azonban újabb szívrohamot kapott, amelynek következtében Markovics Pál dr. csendesesen elhunyt. Fecelésén kívül két gyermeke, tíz esztendőes leánya és négy éves fia, valamint barátainak és tisztelőinek nagy és kiterjedt tábora gyászolja.

— **Kifosztották Bornemissza Károly báró lakását.** Bornemissza Károly báró, az EGE aradmegyei vezetője, aradmegyei Miniş-Ménes községbeli földbirtokos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki lakásából több ezer lei értékű ezüstnemtűt és különböző értékű tárgyakat zsákmányolt. A feljelentés nyomán a hatóságok vizsgálatot indítottak a tettes kézrekerítésének érdekében.

— **A Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert előadást tart a belgrádi egyetemen.** Szegedről jelentik: Szent-Györgyi Albert, a kiváló Nobel-díjas professzor a belgrádi egyetem meghívására szerdán előadást tart Belgrádban, az orvosi fakultás aulájában a vitaminokról. A belgrádi sajtó ebből az alkalomból megleghangú cikkeket foglalkozik a kiváló magyar tudós személyével és pályafutásával.

— **A Satu-Mare-szatmári mintavásár.** A Satu-Mare-szatmári kereskedelmi és iparkamara ez év július 10. és augusztus 7. között rendezi a második Satu-Mare-szatmári mintavásárt. A mintavásáron résztvenni óhajtó cégek jelentkezzenek az aradi kereskedelmi és iparkamaránál, ahol a részvételi feltételek megtudhatók.

— **A női betegségek gyógykezelésében a természetes „Ferenc József” keserűvizet gyakran alkalmazzák,** mert reggel éhgyomorral egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó, hatása pedig gyorsan és minden kellemtelenség nélkül jelentkezik. Kérdezze meg orvosát.

— **Új Eftel-torony a pesti Dunárea-Dunaparton.** Budapestről jelentik: A főváros városrendezési bizottsága rendkívül érdekes kérelmet tárgyal. Ulris Ágoston mérnök engedélyt kért, hogy a párisi Eftel-torony mintájára a pesti Dunárea-Dunaparton száz méter magas, vastraverzből összeállított kilátó-tornyot építsen s a torony tetején üvegablakból épített, forgó és világító földgömböt helyezzen el. A földgömb úgy volna megszerkesztve, hogy motorral hajtva egy óra alatt teljesen megfordulna a saját tengelye körül. A világító-torony építésének költségei egymillió pengőtettenek ki. Az összeget részvénytársasági alapon teremtenék elő és ugyanez a részvénytársaság tartaná üzemben a tornyt.

— **Szentképek a közhivatalokban.** Satu-Mare-ről-Szatmárról jelentik: A megyefőnökségre rendelet érkezett, mely szerint ki kell javítani a megye területén levő történelmi emlékeket. A rendelet egyik pontja azt is előírja, hogy a jövőben a vallásos érzés elmélyítésére szentképeket kell elhelyezni a közhivatalokban.

Pöstyén fürdő

„International”-gyógyháza

a fürdő legjobb helyén, a Vág partján, tökéletes komforttal áll rendelkezésére a reumatikus betegeknek, idegbetegeknek, valamint üdülőknek. Elsőrendű ellátás. Mindenemű diéta. Teforterrasz. Az összes gyógytényezők a házban. Pausálkurák. Napl. pensió 35 Kc-től. Kérjen prospektust: **Dr. Székelyfői, Piestyan CSR.**

CACIULATARADIOAKTIV
ÁSVÁNYVIZA következő betegségek kezelésére:
VESE- ÉS MÁJBAJOK, A HUGYUTAK
MEGBETEGEDÉSEI, KÖZSVÉNY ÉS
ARTRITIZMUS.MEGREDELHETŐ:
A FÜRDŐIGAZGATÓSÁGNÁL:
„CĂLIMĂNEȘTI-CĂCIULATA”
GARA JIBEA, JUD. VĂLCEA
és ARADON: Titu Ionașiu S. A.
Str. M. Eminescu No. 16.**Népviseleti és zenekari
verseny Aradon**

Dobriceanu Mihail ezredes prefektus a népviseleti-programm keretében elhatározta, hogy ez év szeptemberében Aradon nagyszabású versenyt rendez népviseletek, zenekarok és énekkarok számára. A versenyben kizárólag aradi és aradmegyeiek vehetnek részt. A népviseletek csakis díszes Ardeal—erdélyi nemzeti viseletek lehetnek, míg a zenekarok és énekkarok legalább tíz-tíz tagból kell álljanak. A versenyről azért értesítik már most az érdekelteket, hogy a résztvevőknek elegendő idő álljon rendelkezésre a versenyre való felkészülésre. A prefektura a verseny pontos időpontját, valamint a kiosztásra kerülő díjakat később állapítja meg.

— **AZ ARADI KOZLONY SZERKESZTŐSÉGE, KIADÓHIVATALA ÉS NYOMDÁJA** a Bul. Regina Maria 19. sz. alá költözött és új telefonszáma 11-51.

— **Polgármesteri értekezlet** Bucureștiben. Bucureștiből jelentik: A polgármesterek értekezletét május 31-én tartják meg Bucureștiben.

— **Fizetik a fűrészárak kiviteli prémiumát.** Bucureștiből jelentik: A kormány elhatározta, hogy a fenyő- és bükk-fűrészárak utáni kiviteli prémiumot május 25-től fizetik.

— **Kinevezték az új magyar vezérkari főnököt.** Budapestről jelentik: A magyar kormányzó Rátz Jenő honvédelmi miniszterre történt kinevezésével megüresedett vezérkari főnöki állásra Keresztes Fischer Lajos altábornagyot nevezte ki.

— **Amatőr-repülőverseny.** Bucureștiből jelentik: Ma reggel 5 és 7 óra között a báneasai repülőtérről hét repülőgép indult el, amelyeknek vezetői résztvesznek az amatőrök részére kiírt Mircea Cantacuzino-kupaversenyen. A versenyzők kivétel nélkül baj nélkül érkeztek meg az első állomáshelyre, Balcicba. Az idő is kedvezőnek mutatkozott.

— **A magyar rádió hivatalos lapja, a „Rádióélet”** ezalkalommal képből és írásban kimerítően foglalkozik az Eucharisztikus Kongresszus, a Szent István-év kimagasló eseményeivel. Mutatványszámot kívánatra bárkinek készséggel küld a kiadóhivatal: Budapest, VIII., Sándor-u. 7.

— **Ellopták a lovaikat, míg aludt!** Szerdán a kora reggeli órákban Tamaș Luca, aradmegyei Lazuri-Lázári községbeli gazdálkodó bejelentette az aradi rendőrségen, hogy meglopták. Elmondotta, hogy tegnap este kétlovas szekérével Arad felé indult. A hajnali órákban a város határába érkezett és ott a legelőre engedte lovaikat, míg ő elaludt kocsiján. Amikor később felébredt, megdöbbenve fedezte fel, hogy időközben valaki ellopta nagyobb értéket képviselő lovaikat.

— **Gyomor- és bélbajoknál, a máj és az epeutak megbetegedéseinél,** reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz kortyonként elfogyasztva igazán remek hashajtó. Kérdezze meg orvosát.

— **Megjelentek Arad megyében is a kolumbácsi legyek.** Az aradmegyei állatorvosi hivatalhoz érkezett jelentések szerint a megye több helyén kolumbácsi légyrajok jelentek meg. A közlések szerint Radna, Siria—Világos, Sebis—Borossebes, Guttenbrun, Comlăuș—Komlós, Sfânta Ana—Szent Anna és Hălmașiu—Nagyhalmágy községekben tűntek fel kisebb rajokban a kártékony legyek, amelyeknek pusztítása ellen a lakosság megtette a szükséges óvintézkedéseket.

— **Éghy Ghyssa** vasárnap délutáni előadása kimagasló művészi érték. Remek rendezésű pompás táncsoportok, ritmikai, akrobatikai mutatványok, amerikai szeptep, végül egy komoly témájú pantomim egészíti ki a lebilincselő műsort. A zene-számokat rádióval felerősített zenekari hanglemek adják. Jegyek a színházi pénztárnál.

**A világ legfinisabb szappana
a legkiadósabb is**

Hőta tökéletes szárazságórnok, valamint praktikus formájának, felülmúlhatatlan telajdonságait megtartja az utolsó morzsáig, valamint kellemes illatát is.

CADUM SZAPPAN**A felelőtlen fenyegetődzések divatját
töri le a kormány a halálbüntetés
időleges bevezetésével**

A katonai törvényszékek tagjait elárasztották meggýilkolással fenyegető levelekkel — Letörök a veszedelmes elemek garázdálkodásait

Bucureștiből jelentik: A halálbüntetés bevezetéséről szóió rendelettvörvény szövege a következő:

Halállal büntetettel: mindazok, akik merényletet követnek el az uralkodó, a királyi család tagjai, a külföldi államok fejei ellen. Ugyancsak halálbüntetéssel sújtják azokat, akik merényletet követnek el magasrangú állami tisztviselők ellen hivatásuk gyakorlása közben, valamint a politikai gyilkosságok és rablással párosult emberölés tetteit. Ennek a törvénynek érvénye a Monitorul Oficialban való megjelenésétől számított egy évre terjed ki.

TESTA
A legjobb
idegcsillapító

A törvényrendelet előterjesztése a következő indokolással történt:

Az utóbbi időben több ízben megállapítást nyert, hogy számos, halállal fenyegető levelet intéztek a katonai törvényszékek tagjaihoz és azokhoz a tisztviselőkhez, akik az állam belső rendjé-

nek védelmét végzik. Ezek a megnyilatkozások azt igazolják, hogy veszedelmes elemek garázdálkodnak, természetes, hogy a néptömegek távol vannak ettől, mert örömmel folytatják rendben és békésen gyümölcsöző munkásságukat. Az agitátorok egy kisszámú csoportja az, amely fenyegető levelekkel árasztja el a fentemlített személyeket, ami veszélyessé teszi a helyzetet, mert a multból levont tanulságok szerint igen sok ilyen fenyegetést merényletek és gyilkosságok követtek. Ebből azt a meggyőződést nyertük, hogy még mindig kiegyensúlyozatlan lelkű emberek léteznek, akik képesek arra, hogy bosszúból ilyen büncselekményeket kövessenek el. Az alkotmány módot nyújt a halálbüntetés bevezetésére. A minisztertanácsnak jogában áll, ha azt alkalmasnak tartja, az alkotmánynak ezt a szakaszát érvényesíteni. Bizonyos, hogy egy ilyen büntetés bevezetésének meglesz a jó hatása, mert előzetes védelmet nyújt és megakadályozza az agitátorokat meggondolatlan tettek elkövetésében. A jog elvei alapján a halálbüntetést csak a jövőben elkövetendő bűntények esetében alkalmazzák és csak a Monitorul Oficialban való kihirdetés után. Meggyőződésünk szerint ilyen módon eredményesen lehet a merényleteket és gyilkosságokat megelőzni, de ha azokat elkövetnék, úgy ebben az esetben a megtorlás nem marad el. Lelkiismeretünk és felelősségünk alapján szükségesnek tartjuk a minisztertanácsot arra kérni, hogy az alkotmányban biztosított rendelkezést ezen a téren alkalmazzák egyévi időtartamra. Éppen ezért javasoljuk, hogy a mellékelt minisztertanácsai jegyzőkönyvet jóváhagyni és aláírni szivesek legyenek.

Argesianu tábornok, nemzetvédelmi miniszter, miniszterelnök helyettes, Victor Iamandi igazságügyi miniszter, Armand Călinescu belügyminiszter.

Feloszlatták a munkakamarai vezetősegeket

Bucureștiből jelentik: A munkaügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében a munkakamarák megyei hivatalainak átmeneti bizottságait feloszlatták és ezeknek a hivataloknak vezetőjét az új interimár bizottságok kinevezéséig a hivatalnokok veszik át.

**A fiu- és leányközépiskolák
osztályainak vizsgatárgyai**

București. A nemzetnevelésügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében az elméleti fiu és leányliceumok I—VI. osztályu tanulóinak évvégi vizsgája a következő tantárgyakból áll: I. osztály: román nyelv és mennyiségtan, II-ik osztály: román nyelv, francia nyelv, mennyiségtan és természetrajz, III-ik osztály: román nyelv, francia nyelv, mennyiségtan és fizika, kémia, IV-ik osztály: román nyelv, latin nyelv, földrajz, történelem, mennyiségtan és fizika-kémia, V-ik osztály: román nyelv, francia nyelv, latinnyelv, földrajz, természetrajz és fizika-kémia, VI-ik osztály: román nyelv, francia nyelv, történelem, filozofia, fizika-kémia és latin nyelv. Az irodalmi tagozat tanulói mennyiségtanból is.

**Junius 15-én kezdődnek
a jegyzői vizsgák**

București. A jegyzői vizsgák dátumát a minisztérium junius 15-re tűzte ki. A vizsgák színhelyei București, Cernaufi, Cluj-Napoca, Kolozsvár, Craiova, Iași és Timișoara—Temesvár lesznek. A vizsgára jelentkezhetnek mindazok, akik jogi szakvizsgával, valamint az országban lévő kereskedelmi akadémiák közgazgatási szakának elvégzését igazoló diplomával rendelkeznek, a szaktanfolyamot végeztek, valamint jegyzői tanfolyam végzettjei. A jegyzőiskola által kibocsátott diploma 1937. március 27. előtti keltezéssel kell bírjon. A vizsgák szóbeli és írásbeli részből áll.

— ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT. Pénz 12.17, London 21.71 és fél, Newyork 439 és egynyel ad, Milano 23.07, Amsterdam 241, Berlin 175.70, Prága 15.22 és fél, Varsó 82.50.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
ANGEL gyógyszerész, Piața Catedralei 16.
(Tel. 15-30.)

OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16.
(Tel. 14-80.)

KESZTENBAUM gyógyszerész, Str. Marasesti 68. (Tel. 14-70.)

Használja ki teljes mértékben a telefonszolgálat nyújtotta előnyöket

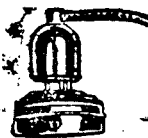
Fizessen elő a KIEGÉSZÍTŐ ÉS SPECIÁLIS TELEFONSZOLGÁLATOKRA és sok előnyt élvez

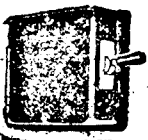
SPECIÁLIS TELEFONKÉSZÜLÉKEK — vonal és az egyes telefonállomások közötti beszélgetésért.

PÓTCSENGŐ — hogy a hívást több helységben hallhassa és ezáltal ne maradjon el fontos beszélgetéseket.

KONTAKTUSOK — hogy a telefonkészüléket egyik szobából a másikba vihesse.

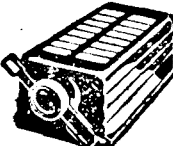
KAPCSOLÓK — hogy a telefonkészüléket vagy a csengőt lekapcsolhassa, ha a beszélgetés idején el akarja hagyni, vagy nem akarja, hogy hívással zavarják.

SZÍNES TELEFONKÉSZÜLÉKEK — harmonikusabb teszik a lakást.

HANGERŐSTŐK — a helyi és interurbán beszélgetések lehallgatását több személy részére teszik lehetővé (különösen nagyothalló személyek számára és zajos helyiségekben).

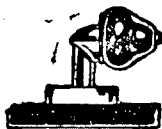

TELEMAION — 50 telefonszámot automatikusan alakít.

PÓTHALLGATÓ — a zaj kiküszöbölésére

vagy pedig a beszélgetés lehallgatásának a lehetővé tételére más személy számára is.

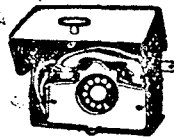
VILÁGÍTÓ JELEZŐ — a telefonhívásokat zaj nélkül jelzi, a mellékállomásoknak jelzi, hogy a vonal foglalt tehát ne zavarják; figyelmeztet, hogy valaki a mellékállomásról hallgatja a beszélgetést.

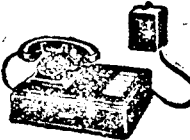
TELEFON KETTŐS VONALLAL. Egyetlen készülékbe lehet vonalat bevezetni, amivel helyet takarítunk meg.

HOSSZABB ZSINÓR. E révén a készüléket egyik asztalról a másikra viheti.

TELEFONKÉSZÜLÉK SZABADBAN. E különleges apparátus megőrzi a készüléket a szabadban az időjárás behatásaitól.

ELLENŐRZŐ TELEFONKÉSZÜLÉKEK. Lehetővé teszik, hogy a mellékállomások be-

szólgetésről ellenőrzhesse és kihallgathassa.

TELEFONKABINOK. Kényelmet, nyugalmat és a beszélgetések biztonságát biztosítják.

HÍVÓCSENGŐ. Jelzi az egyes állomások között a telefonhívásokat, vagy pedig kimutat vonalküszöböt.

HÍVÓSZOLGÁLAT. Reggeli keltésre, vagy a pontos idő bemondására.

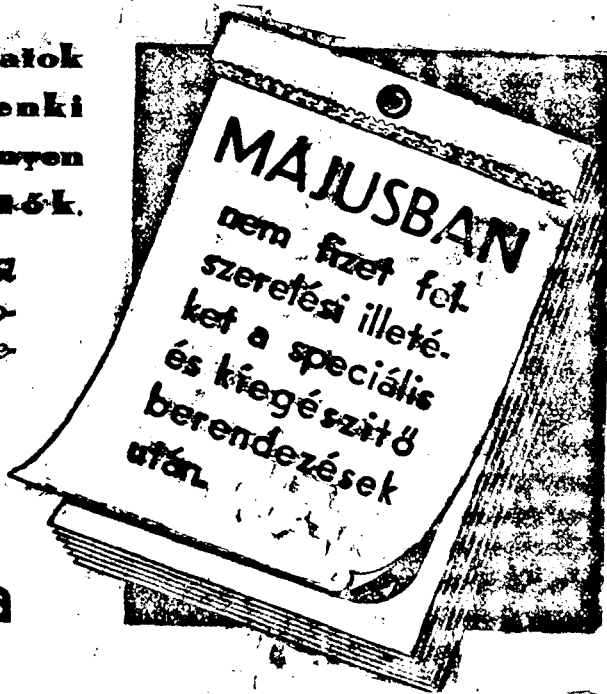
PÓTBÉRÁSOROK A TELEFONKÖNYVBEN. Hogy bizonyos legyen a felől, hogy könnyen megtalálhatja mindenki az Ön címét és telefonszámát.

Például:
Popescu Ion nr. Cl. Victoriei 30... 5-3531,
dezic Roggana... 5-3541

A pótszolgálatok díjai mindenki számára könnyen elérhetőek.

Ha érdekel a készülékek vagy szolgálatok közelebbről megismerése, vagy pedig bővebb felvilágosításokat kíván kérni, forduljon a Societatea Română de Telefoane, vagy forduljon annak tisztviselőjéhez.

Fizessen elő azonnal ezekre a szolgálatokra

tási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés. Kulturális hírek, vizállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. Világhírű virtuózok gramofonlemezai. 15.20: Közlemények. A nap visszhangja. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos aktualitások. 19.17: Román zene gyermekek számára. Énekel: Calopi Gheorghiu Vilela. RR: 19.40—20.10: Román zeneművek gramofonlemezek. RB: 19.40: Kamarazene. (Ion Filionescu zongora, T. Teodoru hegedű, V. Bonis hegedű II., L. Ghiga brácsa, Th. Lupu gordonka). A műsoron részletek szerepelnek Schumann műveiből. RR és RB: 20.25: „Angol vélemények Ardeal—Erdély problémájáról”. Felolvasás. 20.35: Közvetítés a Román Operából. Căna-

rosa: „Titkos házasság”, opera 3 felvonásban. A zenekart vezényli: S. Bein. Közben: 21.35—21.50: Felolvasás, 22.10—22.20: hírek, 23—23.15: Sport. 23.35: Gramofonlemezek. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I.: 7.45: Torna. 8: Hanglemezek. Kb. 8.20 Étrend, közlemények. 10.10: Hírek. 10.30: Keleti szertartású főpapi szentmise a keresztények újraegyesüléséért a Szent István Bazilikából. A szentmisét Calavassy György c. érsek, athéni görög szertartású püspök mondja. 11.45: Pünkösd szokások és babonák. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05: Sohár Vilma zongorázik, B. Fehér Miklós hegedül zongorakísérettel. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30:

Hanglemezek. 15.35: Hírek. 17: A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus nyilvános ülésének eleje. 17.45: Időjelzés. 18: A rádió szalonzenekara. 19.30: Magyar népiségtörténet. 20: Récz Zsiga és zenekara. Közben 20.20—20.25: Helvez Magyarország. 20.50: A „Don Pasquale” c. opera ismertetése. 21: Don Pasquale. Opera három felvonásban. 23: Hírek, időjárásjelentés. 23.25: Szalonötös. 0.20: Hírek angol nyelven. 0.25: Hírek francia nyelven. Éjeli 0.30—1.30: Éjeli szentmise.

Budapest II.: 17: Az Eucharisztikus Kongresszus budai második nyilvános ülése. 19.30—19.50: Cigányzene. 20.25—20.50: Gyorsírótanfolyam. 21—21.25: A budai Szent Anna-templom. 21.30—21.50: Hírek. 21.55—22.55: Tánctanítás.

Legújabb jelentéseink:

Hazaérkezett a pátriárka-miniszterelnök

Bucurestiből jelentik: Miron Cristea patriárka-miniszterelnök, aki ma érkezett vissza lengyelországi utjáról, átvette a miniszterelnökség vezetését. Mint ismeretes, a miniszterelnök távollétében Argasanu nemzetvédelmi miniszter, miniszterelnök-helyettes volt megbízva az ügyvitellel.

Miron Cristea patriárka-miniszterelnök Olásgé II. Carol királynál audiencián jelenik meg, hogy beszámoljon lengyelországi utjáról. Ezután a minisztertanáccsal is ismerteti külföldi látogatásának lefolyását.

Százezer ember jelenlétében megnyílt az eucharisztikus világtkongresszus

Budapest. Ma délután fél 5 órakor páratlan ünnepség közepette több mint 100.000 ember jelenlétében nyílt meg a Hősök téréen az Eucharisztikus világtkongresszus. A megnyitó időpontján kiderült az idő és csupán a hűvös szél emlékeztetett az egész délelőtt zuhogó esőre. A megnyitó ünnepséget harsonajelek vezették be, majd felhangzott a pápai himnusz.

Meszlényi Zoltán szinopei felszentelt püspök felolvasta azt a latinnyelvű pápai bullát amelyet a Szentatya Pacelli bíborshoz intézett és amelyben őt legátussá nevezte ki. A pápai bulla szövegét az óriási közönség állva hallgatta végig. A bulla végén a pápa apostoli áldását küldi a kongresszus résztvevőire. Ezután Serédi hercegprímás intézett latin és magyar nyelvű szöveget a kongresszus közönségéhez, üdvözölte a pápai legátust és az összes megjelenteket. Hóman Bálint tárca nélküli miniszter a magyar kormány nevében mondott néhány szavas üdvözlőt. Heilen Tamás namuri püspök, az eucharisztikus kongresszusok intéző bizottságának elnöke ezután megnyitottnak jelentette ki a kongresszust, majd Pacelli pápai legátus francia nyelvű beszédet intézett a hatalmas tömeghez. A nagy ünnepséget a kongresszusi himnusz eléneklése fejezte be.

Imrédy Béla a magyar kormány elnöke és

felesége ma délelőtt félkettőkor a miniszterelnökségi palota nagytermében világtkongresszusi adott Pacelli bíboros, vatikáni államtitkár tiszteletére. Az ünnepségen résztvettek a magyar fővárosban tartózkodó külföldi egyházfjedelmek és bíborosok, a hercegprímás, a magyar kormány tagjai, a magyar parlament két házának elnöke, a honvédség vezetői és a legfőbb állami méltóságok, mintegy hatvanan. A vendégek jó része már egy órakor gyűlekezett össze a miniszterelnökség márványtermében, majd délelőtt pontosan félkettőkor érkezett a palota elé Pacelli pápai legátus, akinek érkezésére megkondult a miniszterelnökségi palota harangja. A legátust bárczifalvi Bárczi István miniszterelnökségi államtitkár fogadta, majd felvezette a terembe.

Az eucharisztikus kongresszusra különben az utóbbi két nap alatt 274 belföldi zarándok vonat és rengeteg külföldi különvonat érkezett a magyar fővárosba. Ma reggel fél 7 órakor érkezett meg a turini érsek. Piazza kardinális, a velencei érsek, a déli órákban a milanoi püspök, majd Anglia bíboros érseke, aztán a nápolyi és a lyoni érsek. Caspar prágai érsek szintén ma érkezett meg 10.000 csehszlovákiai zarándok élén, akik Csehszlovákia valamennyi nemzetiségéhez tartoznak.

Németország tiltakozó jegyzéket intézett a prágai kormányhoz

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti: Ribbentrop báró német külügyminiszter utasította a prágai német követet, hogy jelentse be Németország legerősebb tiltakozását a prágai kormánytól a csehszlovák repülőgépek által elkövetett újabb határsértések miatt.

Ugyancsak a Német Távirati Iroda jelenti, hogy a legutóbbi 24 órában a csehszlovák területekről ismét katonai repülőgépek jelentek meg német területek felett. Így például délelőtt folyamán Egerből szállott fel egy csehszlovák repülőgép, amely német terület felett végzett repülést, aztán visszavért és később ugyanez a repülőgép egy másik né-

metországi kis község felett jelent meg. Olyan alacsonyan repült, hogy jól lehetett látni a repülőgépre felszerelt gépfegyvert is. Egy másik jelentés szerint délelőtt 9 óra 30 perckor Bécstől északkeletre Edenstein közelében is csehszlovákiai katonai repülőgépet láttak a magasban. A község mentén csatornázási munkálatokat végeznek és a csehszlovák repülő több kört írt le és valószínűleg fényképfelvételeket készített.

Krofta csehszlovák külügyminiszter Eisenhor dr. prágai német követnek a határsértések ügyében tett tiltakozó lépésére sajnálatát fejezte ki és kijelentette, hogy minden intézkedés megtörtént a hasonló esetek megakadályozására.

Amerika élénk figyelemmel kíséri a csehszlovák helyzet alakulását

Londonból jelentik: Halifax lord angol külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta a londoni német nagykövetet. Politikai körökben úgy tudják, hogy a mai angol minisztertanács részletesen foglalkozik a Chamberlain-kormány béketerével. Úgy tudják, hogy Anglia határozott javaslatot kíván tenni úgy Berlinnek, mint Prágának. Az angol kormány legfőbb célja, hogy elejét vegye a további csehszlovákiai összetűzéseknek. Ezért nem lehetetlen, hogy az angol terv a csehszlovák kormány számára pártatlan megfigyelők szolgáltatott fogja fel-

ajánlani, akik a hátralevő választások befejezéséig megfigyelnek a helyzetet és észleleteikről tárgyilagos jelentést terjesztenének elő a prágai kormány számára.

Párisi jelentések szerint Bonnet külügyminiszter ma délelőtt tanácskozást folytatott az angol, majd később az Egyesült-Államok nagykövetével. A tanácskozásokon a csehszlovák helyzetről volt szó. Politikai körökben úgy vélik, hogy a rendelkezésre álló jelentések alapján ma még nem lehet a prágai tárgyalások tekintetében jóslásokba bo-

csájtkozni. A francia sajtó egy része azonban engedékenységre és békéreményességre hívja fel Prágát.

— Most Csehszlovákián van a sor, — írják — hogy jelet adja jószándékainak.

A Figaro azt írja, hogy Anglia és Franciaország együttes fellépése kihuzta a csehszlovákiai ügyet abból a zsákuccából, ahova jutott. Most azonban vigyázni kell, hogy újabb nehézségek ne merüljenek fel. A félhivatalos Petit Parisien lehetségesnek tartja, hogy a jövőben már az Egyesült-Államok kormánya is bekapcsolódik az erőfeszítésekbe.

A newyorki nagyvilágok jelentése szerint az amerikai kormánykörökben érdeklődéssel fogadták Franciaországnak azt a kísérletét, amellyel az Egyesült-Államok kormányát Angliával és Franciaországgal közös állásfoglalásra akarja bírni Csehszlovákia érdekében. A washingtoni amerikai külügyi hivatal a newyorki sajtónak ezt az értesülést megerősítette. A külügyi hivatalban kijelentették, hogy

az amerikai kormány közvetlenül érdekelt az általános béke fenntartásában és ezért az Egyesült-Államok kormánya nagy érdeklődéssel figyeli a csehszlovákiai események alakulását ezen túlmenően azonban nem kíván befolyást gyakorolni a csehszlovák-ügy kialakulásába.

A csehszlovákiai új nemzetiségi törvényről eddig csak találgatások láttak napvilágot. Hivatalos tájékoztatást még nem tett senki róla. Hír szerint az önkormányzatot a nemzetiségi vidékeken az új kisebbségi törvény ki akarja építeni, de ezenfelül törvény útján kívánják biztosítani a nemzetiségek arányos részesedését az állami hivatalokban és arányos részesedést kapnak a kisebbségek az állami szállításokban is. Hír szerint az új törvény szigorúan akarja büntetni az elnemzetlenítés tervét

Haldoklik Goga Octavian édesanyja

Bucuresti. Goga Octavian édesanyja, Goga Aurelia, aki egy Sibiu—nagysebeni szanatóriumban fekszik súlyos betegen, — haldoklik. A 83 éves nagyszony elvesztette már beszélőképességét, azonban még mindig eszméletlen van. A Goga-család tagjai megérkeztek Sibiu—Nagysebenbe.

Győzelemnek beillő döntetlent ért el a válogatott csapat

Romania—Preston North End 2:2 (1:0)

Bucurestiből jelentik: Tízszázötven néző előtt Schneider lengyel bíró vezette le az érdekes mérkőzést, amelynek első félidőjében a válogatott csapat nagy fölényben játszott. A félidő egyetlen gólja azonban csak a 45-ik percben Barátki 20 méteres védhetően lövéséből esett. A második félidőben az angol jobbösszekötő 16 méterrel lövést küld kapura, Pavlovici eleje szalad az ívelt labdának, de elvétí és a beszaladó balszélső az üres kapuba továbbítja az egyenlítő gólt. A 28-ik percben 18 méterről szabadrugást ér el a román csapat, Barátki lövi a labdát és annak ellenére, hogy az angolok sorfalat állottak, olyan mestersen helyezi a lövést hogy az a vetődő kapus felett védhetőenül száll a hálóba (2:1). A 38-ik perc végzetes a válogatott csapat számára, mert ezuttal az angolok jutnak 18 méteres szabadrugáshoz és Pavlovici már úgy lát-szik, hogy fogja a lövést, azonban egy látékosról irányt változtat a labda és máris 2:2. Az angol csapat pompás játékot mutatott be, kitűnő taktikával verték vissza a válogatott támadásait és a látványos passzjátékaikat a közönség hálás tapsal honorálta. A román válogatott jó napot fogott ki és ha a végzetes második gól nem jut a hálóba, bizonyára nagyobb gólarányú győzelmet aratnak. A mutatott játék alapján az eldöntetlen az angolokra hízelgő, akik látva a román csatársor nagyszerű formáját, védekezésre rendezkedtek be. A közvetlen védelem kitűnően dolgozott. Rásinaru középpedezet volt a csapat legjobbia és nyomban utána Bürgert és Barátkyt emelhetjük ki. A szünet után Moldovanu helyett Kovács játszott és Rafinszky helyére Brandabura állt be, aki azonban nem felelt meg. A csatársor képtelen volt megbirkózni az angolok védekező taktikájával. Dobainak egy nagy helyzete volt, Bodola jobb, mint a legutóbbi mérkőzéseken, Moldovanu a fáradt benyomását keltette, Kovács sokat driblizett. A mérkőzés vége felé Bindea cserélt Vintilával, azonban ez nem hozott semmi eredményt.